EVANDRO L. FREIRE

Voluntariat lingüístic extraterritorial:
Obrint pas al català com a llengua internacional

1ª edició

Dados Internacionais de Catalogação na Publicação (CIP)

(Câmara Brasileira do Livro, SP, Brasil)

Freire, Evandro L.

Voluntariat lingüístic extraterritorial [livro eletrônico] : obrint pas al català com a llengua internacional / Evandro L. Freire. -- 1. edició. –

São Paulo : Brazilian Text Experts – Make a Difference!, 2024.

PDF

Bibliografia.

ISBN 978-65-983952-0-9

1. Catalão 2. Línguas e linguagem 3. Linguística 4. Voluntariado I. Título.

24-214538 CDD-410

Índices para catálogo sistemático:

1. Linguística 410

Aline Graziele Benitez – Bibliotecária - CRB-1/3129

E. L. Freire Editora ME

Nom comercial

Brazilian Text Experts: Make a Difference!

Registre Nacional d'Empresa (CNPJ - Brasil)

11.178.632/0001-66

Lloc web

https://elfreire.com.br/

Adreça

RuaTuriassu, 390, conjunto 143
Perdizes
São Paulo-SP
CEP 05005-000

Telèfons

+55 (11) 2157-4395
+55 (11) 9 9333-1932

Editor Executiu

Evandro L. Freire

LinkedIn

www.linkedin.com/in/evandro-l-freire-98299123

SUMARI

Pròleg **11**

I – "Voluntariat per la Llengua" (VxL), des de Catalunya **12**

II – "Voluntaris per la Llengua", des d'Andorra **13**

III – "Amb Tu, en Català", des de les Illes Balears **14**

IV – "Voluntariat pel Valencià", des de València **15**

V – Voluntariat lingüístic del Centre Carles Salvador, des de València **16**

Introducció **19**

1 Sobre l'autor **20**

2 Les institucions que fan possible aquest programa de voluntariat **24**

3 En què consisteix aquest programa de voluntariat **25**

4 Qui posa en pràctica cada pla d'acció individual **27**

5 Quan es posa en pràctica cada pla d'acció individual **27**

6 Quan comencen i acaben les sessions de cada pla d'acció individual **29**

7 On es posa en pràctica cada pla d'acció individual **29**

8 Perquè es posa en pràctica cada pla d'acció individual **31**

9 Què els aprenents de català com a llengua internacional poden fer per fortificar la llengua **33**

9.1 Intentar catalanitzar l'ordinador **34**

9.2 Sempre intentar escriure correctament **34**

9.3 Intentar mirar programes regulars de televisió **34**

9.4 Intentar mirar films i sèries en català **34**

9.5 Intentar parlar al 100% en català **34**

9.6 Sempre intentar mantenir almenys un/a referent de desenvolupament lingüístic **35**

10 Com es posa en pràctica cada pla d'acció individual **36**

11 Llista amb 100 referències **41**

11.1 Continguts televisius regulars **41**

11.2 Diccionaris i gramàtiques **41**

11.3 Documentals i sèries sobre països catalans **42**

11.4 Llibres de text **42**

11.5 Llibres per a l'aprenentatge a universitats **42**

11.6 Manuals d'acolliment lingüístic **42**

11.7 Manuals d'escriptura estandarditzada **43**

11.8 Models d'examen **43**

11.9 (Re)cursos d'autoaprenentatge **43**

11.10 Temes relacionats a l'Agenda 2030 de l'ONU **44**

Referències per a voluntaris lingüístics 45

Proposta d'abast nacional 49

Voluntariat Brasil per la Llengua (VxL Brasil) 50

Pregunta 1 Qui és el guia de conversa que t'ha assignat el programa “Voluntariat per la Llengua” (VxL)? **50**

Pregunta 2 Que és el “Consorci per a la Normalització Lingüística” (CPNL)? **52**

Pregunta 3 Que és el “Voluntariat per la Llengua” (VxL)? **53**

Pregunta 4 Qui fa el “Voluntariat Brasil per la Llengua” (VxL Brasil)? **55**

Pregunta 5 Quan es fa el “Voluntariat Brasil per la Llengua” (VxL Brasil)? **56**

Pregunta 6 Quan comencen i acaben les sessions del Voluntariat Brasil per la Llengua” (VxL Brasil)? **57**

Pregunta 7 On es fa el “Voluntariat Brasil per la Llengua” (VxL Brasil)? **59**

Pregunta 8 Per què es fa el “Voluntariat Brasil per la Llengua” (VxL Brasil)? **60**

Pregunta 9 Com a catalanoparlants d’adopció, què podem fer per apuntalar la llengua? **61**

1 Intentar catalanitzar l’ordinador **61**

2 Sempre intentar escriure correctament **61**

3 Intentar mirar programes regulars de televisió **62**
4 Intentar mirar films i sèries en català **62**
5 Intentar parlar al 100% en català **62**
6 Sempre intentar mantenir almenys un/a referent de desenvolupament lingüístic **62**
Pregunta 10 I com es fa el “Voluntariat Brasil per la Llengua” (VxL Brasil)? **64**
Referències per a aprenents 67
I – Continguts televisius regulars **67**
II – Diccionaris i gramàtiques **67**
III – Documentals i sèries sobre països catalans **69**
IV – Llibres de text **71**
V – Llibres per a l'aprenentatge a universitats **71**
VI – Manuals d'acolliment lingüístic **72**
VII – Manuals d'escriptura estandarditzada **74**
VIII – Models d'examen **74**
IX – (Re)cursos d'autoaprenentatge **76**
X – Temes relacionats a l'Agenda 2030 de l'ONU **78**
Tema 1 Desenvolupament Sostenible **78**
Tema 2 Drets Humans **78**
Tema 3 Reducció de les Desigualtats **79**
Tema 4 Igualtat de Gènere **79**
Tema 5 Educació de Qualitat **79**
Tema 6 Dret i Justícia **79**
Proposta d'abast internacional 81
Voluntariat Món per la Llengua (VxL Món) 82
Pregunta 1 Qui és el guia de conversa que t'ha assignat el programa “Voluntariat per la Llengua” (VxL)? **82**
Pregunta 2 Que és el “Consorci per a la Normalització Lingüística” (CPNL)? **84**

Pregunta 3 Que és el “Voluntariat per la Llengua” (VxL)? **85**

Pregunta 4 Qui fa el “Voluntariat Món per la Llengua” (VxL Món)? **87**

Pregunta 5 Quan es fa el “Voluntariat Món per la Llengua” (VxL Món)? **88**

Pregunta 6 Quan comencen i acaben les sessions del “Voluntariat Món per la Llengua” (VxL Món)? **89**

Pregunta 7 On es fa el “Voluntariat Món per la Llengua” (VxL Món)? **91**

Pregunta 8 Per què es fa el “Voluntariat Món per la Llengua” (VxL Món)? **92**

Pregunta 9 Com a catalanoparlants d’adopció, què podem fer per apuntalar la llengua? **93**

1. Intentar catalanitzar l’ordinador **93**
2. Sempre intentar escriure correctament **93**
3. Intentar mirar programes regulars de televisió **94**
4. Intentar mirar films i sèries en català **94**
5. Intentar parlar al 100% en català **94**
6. Sempre intentar mantenir almenys un/a referent de desenvolupament lingüístic **94**

Pregunta 10 I com es fa el “Voluntariat Món per la Llengua” (VxL Món)? **97**

Referències per a aprenents 100

I – Continguts televisius regulars **100**

II – Diccionaris i gramàtiques **100**

III – Documentals i sèries sobre països catalans **102**

IV – Llibres de text **104**

V – Llibres per a l'aprenentatge a universitats **105**

VI – Manuals d'acolliment lingüístic **105**

VII – Manuals d'escriptura estandarditzada **107**

VIII – Models d'examen **108**

IX – (Re)cursos d'autoaprenentatge **109**

X – Temes relacionats a l'Agenda 2030 de l'ONU **111**

Tema 1 Desenvolupament Sostenible **111**

Tema 2 Drets Humans **112**

Tema 3 Reducció de les Desigualtats **112**

Tema 4 Igualtat de Gènere **112**

Tema 5 Educació de Qualitat **113**

Tema 6 Dret i Justícia **113**

Exemple de sessió planificada que s'ha posat en pràctica al VxL Brasil 115

Voluntariat Brasil per la Llengua (VxL Brasil) 116

Aprenent/a No. 01 (Sessió 38) **116**

Etapa 1 11 hores **116**

Etapa 2 12 hores **116**

Etapa 3 12 hores **117**

Eines pràctiques per a consulta en directe **118**

Diccionaris **118**

Traductors automàtics **118**

Corrector ortogràfic **118**

Activitats suggeridesd'autoaprenentatge **119**

Escolta **119**

Lectura i/o escriptura **120**

Temari 1 Textos descriptius **122**

Temari 2 Textos directius **123**

Temari 3 Textos argumentatius **124**

Com es fa el "Voluntariat Brasilper la Llengua" (VXL Brasil)? **125**

Tipus de text **125**

Permanència suggerida al VXL Brasil
segons el nivell de l'aprenent/a **126**

Tipus de referències suggerides
per a un"voluntariat instrumental" **126**

PRÒLEG

Davant tots els reptes que el segle XXI ha imposat a la humanitat, m'encanten les polítiques públiques que funcionen. Com expersona aprenenta a programes de voluntariat lingüístic que tenen el català com a llengua vehicular, enyoro aquell cicle mentre començo a fer de persona voluntària amb totes les carns a la brasa, en contacte amb entitats governamentals, i crec que "*És de ben parit ser agraït*".

La paremiologia catalana[1] ensenya que "*Si vols arribar com un jove, puja com un vell*". Doncs, agraeixo des d'una perspectiva àmplia: evito enumerar persones i oblidar-me noms fonamentals en aquest recorregut intensiu (vaig participar com a persona aprenenta en 3 voluntariats en català en poc més de 12 mesos, el 2023 i 2024, i he mantingut el meu vincle amb 2 voluntariats en valencià, com puc ara mateix).

A continuació, intento recordar el que cada persona voluntària em va aportar en català o m'ha aportat en valencià de més rellevant pel que fa a un voluntariat lingüístic durant el nostre contacte en línia. Ho faig basat al 100% en la meva memòria (amb totes les seves limitacions, tenint la cura de no exposar la individualitat ni identificar cap persona).

Com que es tracta d'un informe d'experiència personal i no d'una investigació científica que implica éssers humans, entenc que el consentiment lliure i informat de persones que es puguin considerar o declarar participants en aquesta narració no és necessari i qualsevol error respecte a fets o dades objectives és responsabilitat exclusiva de l'autor d'aquest opuscle.

En aquestes pàgines, m'inspiro en Esteban (2015, p. 55) per abraçar la fal·libilitat humana com a font generadora de llengua:

> [...] Tenim vivències i recordem històries, fets, anècdotes...
> Relatem fets reals o imaginaris esdevinguts en un temps determinat, tot situant els oients al començament de la història, remarcant l'interès dels fets, creant expectació i explicant-ne el desenllaç.

[1] Una de les meves obres preferides en català és:

- Pàmies i Riudor, V. (2020-2024). Paremiologia catalana comparada digital. *PCCD*. https://pccd.dites.cat/

Al llarg d'aquestes pàgines, cito parèmies entre cometes i destacades en cursiva.

I – “Voluntariat per la Llengua” (VxL), des de Catalunya

En aquest programa capdavanter, vaig tenir l'oportunitat de començar a parlar regularment amb un/a activista per la llengua catalana de llarga trajectòria en diferents entitats (governamentals o no governamentals). Com que entre els 75 i 80 anys aquesta persona voluntària comenta més de gust les diferents modalitats d'immersió lingüística (individual o col·lectiva) que no pas les d'ensenyament i d’aprenentatge formals, és a dir que fan servir llibres de text i altres materials curriculars normalitzats sota la direcció de professors professionals, vaig desenvolupar no només la meva fluïdesa, sinó la meva visió crítica per aprofitar totes les oportunitats de conversa com a font d'investigacions i empenta per lectures llargues en català. Això em va animar a valorar la meva curiositat i el meu interès per continguts de la vida quotidiana que es fan servir localment en català com a motors d'aprenentatge més aviat que directrius de talla única de cursos tradicionals.

Després de 20 sessions, vaig tenir contacte amb una segona persona voluntària, que té gairebé la mateixa edat que jo (entre els 45 i 50 anys) i que començava el seu recorregut en aquest rol a la nostra primera sessió com a parella lingüística. La naturalitat amb què canviàvem de rol en cada conversa em va animar a proposar les dues iniciatives de voluntariat extraterritorial al VxL que ara presento en aquest opuscle: m'alimento cada dia amb continguts audiovisuals i escrits durant la meva jornada laboral com a editor i traductor de textos acadèmics, científics, institucionals i tècnics i crec que puc contribuir massa com una mena de *referència en recerca i trobada de referències*. Sempre tinc recomanacions variades per als interessats tant en temes de coneixement general com llenguatge d'àmbits especialitzats.

Tenint en compte els meus 25 anys de contacte diari i directe amb el món acadèmico-científic, parlar sense filtres tant amb un activista lingüístic experimentat com amb un voluntari lingüístic de primera hora no només m'ha ajudat a repensar fins a quin punt els cursos formals d'idiomes (oferts comercialment per escoles gestionades com a empreses públiques o privades i impartits per professors amb dedicació professional) i l'aprenentatge d'idiomes estrangers a una universitat de renom mundial encara són dos camins ineludibles.

El VxL funciona des de fa més de 20 anys i el seu *modus operandi* ja forma part del sentit comú als carrers dels països catalans. A parer meu, pensar una llengua no hegemònica com d'interès internacional requereix maximitzar aquesta mena d'immersió lingüística, ja que la llengua pot ser l'element principal de consolidació d'un país i el voluntariat lingüístic virtual pot

ser la seva principal eina de difusió global. Ja no és imprescindible visitar un país català per parlar català, la llengua catalana no necessita ni ha de tenir l'estatus de “llengua pintoresca” davant parlants de llengües hegemòniques.

II – “Voluntaris per la Llengua”, des d'Andorra

Simultàniament, vaig tenir l'oportunitat d'entrar a casa d'una persona andorrana que, entre els 60 i 65 anys, estava a punt de jubilar-se com a funcionari/ària del Govern d'Andorra. En contacte directe amb una persona voluntària que no semblava tenir gens d’experiència en aquest rol, vaig trobar a faltar el suport institucional del VxL, un pont més ferm entre nosaltres. Però si la idea dels programes de voluntariat és oferir un aprenentatge mutu, l'excés d'informalitat (la sessió regular setmanal va ser oblidada per la persona voluntària més d'un cop al llarg del nostre contacte, per exemple) m’ha ensenyat a gestionar situacions normalment incòmodes sense cap mena de fricció durant diversos mesos i, al cap i a la fi, vaig recollir els seus fruits: un cop acostumat a xerrar només a través de trucades de *WhatsApp*, sense la mediació de cap altre recurs, en el seu moment vaig aconseguir ser entrevistat tranquil·lament en un programa de ràdio adreçat a estudiants de català que s’emet a Barcelona, amb 25 minuts de durada, tot i que aleshores no tenia la fluïdesa i la seguretat que volia.

Un cop finalitzades les 10 sessions, vaig romandre inscrit com a aprenent a aquest programa durant uns molts mesos, sense tornar a ser acollit per a converses individuals andorranes. Em trenca el cor veure una iniciativa clau per a un país català clau obrir-me la porta de sortida en comptes de la porta d'entrada per manca de gent per embrutar-se les mans... Tan bon punt vaig aprovar les proves de nivell C1 i C2 en una mateixa convocatòria de l'Institut Ramon Llull, em vaig posar en contacte amb la gestió dels “Voluntaris per la Llengua” per oferir-me com a futura persona voluntària, quan i com pugui fer-ho, des del meu país i també amb una mirada extraterritorial (és a dir, si tant aquest nou guia de conversa individual com l’aprenent/a no visquin a Andorra). De mica en mica s'omple la pica: ara mateix acumulo experiència abans d’intentar incorporar-me a una nova plantilla. Pel que fa als parlants de llengües estrangeres, soc del parer que “*Casa de dues portes (NO) fa de mal guardar*”.

III – “Amb Tu, en Català”, des de les Illes Balears

Començant aquest recorregut simultàniament amb els altres dos programes, vaig tenir l'oportunitat de ser acollit com a persona aprenenta per un funcionari directiu del Govern de les Illes Balears, amb edat entre 55 i 60 anys. Abans de començar, vaig participar d’una sessió de presentació amb la persona dinamitzadora, que va explicar als nouvinguts que un problema identificat en temporades anteriors del programa va ser que algunes persones voluntàries assumeixen el rol de “conferenciants” i deixen poc espai perquè els aprenents estirin la llengua en català. Vaig identificar que aquest seria el meu cas a les primeres sessions i vaig acceptar de seguida, sense dir-ne res, ja que conversar d'aquesta manera em va donar tot el temps que necessitava per acostumar-me no només als temes locals, sinó al parlar de Mallorca (tot i que la meva parella lingüística tenia el castellà com a llengua materna i l’única llengua vehicular fins als 18 anys, quan va començar a aprendre català, que avui dia fa servir amb tota la família a casa seva i també a la feina).

Després de 20 sessions, ens mantenim en contacte un cop al mes, més aviat com a amics que parella lingüística, i ara assumeixo sovint el rol de “conferenciant”: recentment, vaig presentar de principi a fi una de les propostes de voluntariat extraterritorial que ha motivat la publicació d'aquest opuscle i em va escoltar de la mateixa manera que l'escoltava abans, una evidència que tot el que es fa d'acord des del principi entre una parella lingüística pot valer la pena quan hi ha sensibilitat per identificar la millor mena de comunicació en cada etapa.

Una novetat adient introduïda per aquesta persona voluntària va ser la possibilitat d'allargar el nostre contacte com a parella lingüística mitjançant trobades més curtes. Com que la plataforma de trucades virtuals ZOOM ofereix 40 minuts en lloc de 60 minuts en el seu format gratuït, vam acordar prèviament per correu electrònic quin seria el millor motor de conversa per a cada setmana i no ens vam desviar del tema del primer a l'últim minut. D'aquesta manera, sempre hi havia ganes de continuar parlant, els temes proposats esdevenien mers pretextos per avançar com semblava millor en el seu moment. Cal no oblidar que el principi d'un voluntariat lingüístic individual és qualificar més que quantificar.

En havent superat els exàmens avançats de Catalunya, m'he dedicat a un perfeccionament mitjançant els cursos avançats (C1, C2 i Llenguatge Administratiu) que imparteix en línia l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB). M'encantaria aportar com a voluntari

lingüístic en línia en aquells paradisos insulars de parla catalana: "*Casa de (tres) portes (també no) fa de mal guardar*".

IV – "Voluntariat pel Valencià", des de València

Paral·lelament al VxL i a l'"Amb Tu, en Català", després de diversos mesos en llista d'espera, vaig ser acollit per una persona voluntària en el meu primer voluntariat en valencià.

La meva parella lingüística va ser una persona joveneta (amb edat entre 25 i 30 anys), nascuda a un territori veí, a l'Estat espanyol, i que té el castellà com a llengua materna. Es dedica a aprovar un examen de nivell C2 a València, on viu fa gairebé una dècada, per presentar-se a les oposicions locals, així que vaig tenir l'oportunitat de conèixer amb detall les tres institucions locals que administren els exàmens segons el "Marc Europeu Comú de Referència" (MECR) per a les llengües. Aquesta experiència em va ser un canvi de timó: he acabat d'entendre i ara no només accepto com respecto al 100% la posició de valencianoparlants que declaren que la seva llengua és diferent del català (els certificats tenen dissenys i aplicacions pràctiques diferents, ja que no es pot presentar a les oposicions de València havent aprovat un examen de nivell C2 de català) i he canviat la meva mirada sobre l'administració d'exàmens en una mateixa llengua per diferents institucions certificadores.

No renuncio a posar a disposició de les persones aprenentes els models de prova de totes les institucions certificadores de català que conec, perquè fins i tot puguin ser motors de conversa a sessions individuals, si la parella lingüística així prefereix en aquell moment concret. Una altra experiència impagable per a mi va ser la sensació que una parella lingüística sense una diferència tan marcada de nivell es pot portar molt bé quan el respecte mutu obre el camí perquè la persona voluntària també vulgui aprendre i la persona aprenenta també vulgui ensenyar (sempre en el sentit de mostrar, com s'ha de fer quan tenim una mirada lingüística més aviat dialèctica).

Malauradament, no vam completar les 10 sessions com suggereix el programa perquè la meva parella lingüística va trobar una feina temporal com a professor/a suplent en un curs de formació per a joves a Barcelona (tot i que em va jurar que no sap parlar català, tot va anar perfectament bé durant el període en què va exercir aquest rol). Ens mantenim en contacte com a amics que els agrada parlar del valencià a través de missatges de *WhatsApp* i he tornat a la llista d'espera d'una persona voluntària fa uns quants mesos.

La meva intenció és persistir i intentar assolir un nivell de fluïdesa que em permeti algun dia també fer de voluntari que té el valencià com a llengua vehicular, *"(Tampoc) fa de mal guardar casa de (quatre) portes*". Però confesso que m'ha semblat una alternativa cada cop més realista intentar acollir aprenents del País Valencià interessats a practicar català tal com puc ajudar-los ara mateix. "*De ganes, ni poques ni males*".

V – Voluntariat lingüístic del Centre Carles Salvador, des de València

En últim lloc, però no menys important, m'ha resultat genial ser acollit per una persona voluntària a l'única escola que conec on puc fer un curs tradicional de valencià des del meu país, en línia, ja que s'ha establert un contrapunt a l'altra persona que m'ha impartit el valencià (és a dir, sense cap aspiració acadèmica, científica o professional basada en l'aprenentatge d'aquest idioma).

Com que és una persona empresària amb edat entre 65 i 70 anys, activa en el circuit cultural local (forma part de la junta directiva d'un teatre que també ofereix classes d'arts escèniques, cant, dansa, instruments musicals, etc.) i que només voldria tenir més contacte amb el valencià cada dia, va ser gratificant poder parlar més que escoltar i rebre comentaris basats en correccions concretes que jo mateix sento la necessitat de fer sovint. I vaig tenir l'oportunitat de conèixer una mena de voluntariat que m'interessa provar un dia: parlar simultàniament amb una parella d'aprenents (que poden tenir o no un nivell de fluïdesa similar, el més important és que tots puguin gaudir aquesta estona junts).

Una diferència interessant entre les perspectives de voluntariat lingüístic que ara conec va ser l'èmfasi en el valencià com a llengua diferent del català per part de la persona que es preparava per a les oposicions i l'èmfasi en el valencià com a llengua catalana parlada a València per part de la persona que diu que començar a parlar-la als 18 anys va ser una de les millors coses de tota la vida. De fet, poder parlar la llengua que més s'estima a l'Estat espanyol ens recorda que "*El diable tanca les portes i Déu les obre*".

També ens mantenim en contacte i hem superat les 10 primeres sessions. A causa d'un greu problema de salut al qual s'ha enfrontat la meva parella lingüística assignada pel Centre Carles Salvador, vam necessitar una pausa d'un parell de mesos i això ha sigut una empenta per a un segon cicle junts: "*De parlar bé no es perd res*".

Per concloure, cal emfatitzar: "*Qui no és agraït és un malparit*".

Gràcies, gràcies i més gràcies a tots els programes de voluntariat que m'obriren les portes!

No cal ser un setciències per fer de voluntari lingüístic. Tanmateix, es pot plantejar:

1. Per què no compartir experiències i suggerir camins que puguin resultar útils per a altres voluntaris lingüístics que volen un suport addicional, més aviat com a un espai de diàleg que un suposat discurs autoritzat?
2. Per què no posar-se a disposició per a trucades informals en català amb aquells que saben que són capaços d'aportar com a nous voluntaris lingüístics, però que encara tenen dubtes sobre on, quan, com, per què i amb qui començar a fer-ho?
3. Per què no posar-se a disposició per a tallers informals d'entrenament o mentoria en català, on els voluntaris que ja posen en pràctica propostes mediades per materials puguin parlar amb altres voluntaris que necessitin renovar les ganes d'enfortir la difusió de la llengua?
4. Per què no posar-se en contacte amb lletraferits que no actuen com a voluntaris lingüístics, però que es posen a disposició per presentar i discutir informalment literatura acadèmico-científica sobre pràctiques de voluntariat lingüístic?
5. Per què no posar-se en contacte amb grups d'estudi que realitzen investigacions en català sobre pràctiques de voluntariat lingüístic?
6. Per què no posar-se en contacte amb gestors, editors i administradors d'entitats que ofereixen o estudien programes de voluntariat lingüístic en català?
7. I per què no impulsar l'intercanvi d'idees i experiències entre activistes, militants i planificadors lingüístics en català interessats a enriquir la literatura en àrees d'especialitat o a planificar i escriure llibres sobre iniciatives per la llengua, encara que tan breus com aquest?

La meva opinió és que nosaltres (catalanoparlants no nascuts a un dels països catalans) tenim la gran sort de parlar (amb la llibertat que només proporciona la democràcia) una llengua que tant ens dona, demanant a canvi només que la fem servir, la respectem i la valorem.

“*Abans de parlar, penso; abans d'escriure, repenso*”... i en comptes de respostes, m’arriben noves preguntes:

- Valdria la pena concloure suggerint que aquest llibret té el potencial d'adaptar-se a pràcticament totes les llengües que busquen augmentar el seu nombre de parlants de nivell avançat sota el MECR a partir d'un pla educatiu tripartit (cursos formals, grups de conversa i parelles lingüístiques)?
- I aquest seria el millor moment i el millor espai per dir que m'encantaria tenir a la meva disposició recursos humans, institucionals i materials semblants als que m'ofereix de tan bon grat el català, com a política pública, en els meus primers passos com a aprenent de romanès, de gallec, d’aranès o d’altres idiomes que potser em fan il·lusió intentar aprendre en el futur?

En definitiva, em sembla que res és més representatiu d'un enfocament dialèctic que fer moltes preguntes i trobar respostes com estimo persones amigues: poques, però bones.

És en aquest esperit que trec a la llum aquest opuscle, amb moltes ganes que inspiri altres persones a intentar augmentar, impulsar, perfeccionar i qualificar programes de voluntariat lingüístic extraterritorial de català com a llengua internacional.

Tal com ensenya la paremiologia catalana, “*El llibre que miren més ulls és el de quaranta-vuit fulls*”.

São Paulo, Brasil, 1 de març de 2024.

Evandro L. Freire

(Voluntari per la llengua catalana)

INTRODUCCIÓ

Aquest opuscle, intitulat *Voluntariat lingüístic extraterritorial: Obrint pas al català com a llengua internacional*, consisteix en la presentació de dues propostes d'aportació lingüística de l'autor. No tant com a teoria, sinó en el sentit de suggerir models de pla d'acció individual que es poden fer servir dins l'àmbit d'un programa de voluntariat ja establert, si això té el potencial de multiplicar en lloc de sumar (és a dir, facilitar encara més les converses de parelles lingüístiques en català).

A partir de l'eslògan "*Quan sempre parlem i escoltem junts, el català és llengua nostra*", l'autor (ciutadà brasiler de tota la vida) ha dissenyat dues iniciatives de voluntariat extraterritorial, és a dir, xerrades amb un/a guia de conversa individual (voluntari/voluntària) i un/a aprenent/a que no viuen al país català que gestiona el programa en questió:

- **Proposta d'abast nacional:** "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil);
- **Proposta d'abast internacional:** "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món).

Es comença a posar en pràctica una d'aquestes propostes quan l'autor, en el paper de guia de conversa individual brasiler i llatinoamericà, en comparteix una còpia amb cada aprenent/a un parell de setmanes abans de l'inici de les sessions del programa en qüestió, perquè tothom es pugui familiaritzar i preparar-se per aprofitar al màxim cada hora junts com a parella lingüística. També ens sembla adient oferir aquesta Introducció com a punt de partida per a futurs guies de conversa individual que només necessiten una empenta per començar a aprofitar aquesta oportunitat única d'enriquiment humà: sovint, són els aprenents que ensenyen als guies de conversa individual com compartir els seus coneixements i la seva fluïdesa en català de la millor manera possible.

Cada proposta, tant d'abast nacional com internacional, s'organitza a partir de 10 preguntes i respostes:

1. Qui és el guia de conversa que t'ha assignat el programa de voluntariat?
2. Quines institucions impulsen i gestionen aquest programa de voluntariat?
3. En què consisteix aquest programa de voluntariat?
4. Qui posa en pràctica cada pla d'acció individual?

5. Quan es posa en pràctica cada pla d'acció individual?
6. Quan comencen i acaben les sessions de cada pla d'acció individual?
7. On es posa en pràctica cada pla d'acció individual?
8. Per què es posa en pràctica cada pla d'acció individual?
9. Què els aprenents de català com a llengua internacional poden fer per enfortir la llengua?
10. I com es posa en pràctica cada pla d'acció individual?

I també hi ha una Llista de referències amb 100 ítems, distribuïts en 10 categories, que redueixen pràcticament al 0% la possibilitat que no surtin prou temes durant una sessió de conversa:

I – Continguts televisius regulars;

II – Diccionaris i gramàtiques;

III – Documentals i sèries sobre països catalans;

IV – Llibres de text;

V – Llibres per a l'aprenentatge a universitats;

VI – Manuals d'acolliment lingüístic;

VII – Manuals d'escriptura estandarditzada;

VIII – Models d'examen;

IX – (Re)cursos d'autoaprenentatge; i

X – Temes relacionats a l'Agenda 2030 pel Desenvolupament Sostenible, de l'Organització de les Nacions Unides (ONU).

A continuació, parlem una mica de cadascun d'aquests tòpics, abans de deixar disponibles com a models, per als guies de conversa individual interessats a fer-los servir, tant les propostes de voluntariat extraterritorial (d'abast nacional i internacional) com un exemple de sessió planificada que s'ha posat en pràctica al VxL Brasil.

1. Sobre l'autor

Nascut el 1979 a São Paulo, Brasil, Evandro Lisboa Freire va començar la seva carrera acadèmica en el món de les Lletres a la Universitat de São Paulo (USP) l'any 2000.

En aquesta institució va obtenir els graus de Llicenciatura (Facultat de Filosofia, Lletres i Ciències Humanes) i de Magisteri (Facultat d'Educació) amb doble titulació en Filologia Portuguesa i Filologia Anglesa.

Després de completar aquesta doble carrera l'any 2004, va començar a interessar-se per la metodologia del "Marc Europeu Comú de Referència" (MECR) per a les llengües i va dedicar l'any 2005 a l'obtenció del seu primer certificat en aquest àmbit: el C1 d'anglès britànic.

Entre el 2006 i el 2010, va iniciar i acabar la Llicenciatura en Interpretació de Conferències Anglès-Portuguès, a la Pontifícia Universitat Catòlica de São Paulo (PUC-SP), l'Especialització *Lato Sensu* en Traducció Anglès-Portuguès, al Centro Universitário Ibero-Americano (UNIBERO), i el Màster *Stricto Sensu* en Lingüística Aplicada, amb concentració en Lingüística de Corpus, a la PUC-SP.

Va iniciar la seva carrera professional en la indústria del llibre l'any 2002, com a revisor de proves i corrector d'estil d'obres originals i traduïdes en editorials brasileres que tenen departaments especialitzats en Ciències Biomèdiques (Editora Manole) i Ciències Jurídiques (Editora Saraiva). Després d'adquirir coneixements teòrics i aplicats en Ciències de la Traducció, l'any 2009 va crear la seva empresa de serveis editorials, l'E. L. Freire Editora (que opera al mercat editorial amb el nom comercial "Brazilian Text Experts: Make A Difference!").

Sempre centrant-se en el contingut textual, en acabar el Màster l'any 2010, va aplicar els seus coneixements lingüístics durant 10 anys donant suport a autors d'estudis acadèmics, científics, institucionals i tècnics que, guiats per activitats de recerca, de desenvolupament i d'innovació, publiquen articles i llibres en les més diverses àrees del coneixement.

El contacte diari amb la publicació formal de resultats de recerca li va proporcionar una oportunitat única de convertir-se en un traductor que avui dia té experiència en 4 idiomes estrangers (anglès, castellà, francès i italià) i un lingüista amb estudis i interès per altres 5 idiomes estrangers (català/valencià, gallec, llatí, occità/aranès i romanès).

Amb l'arribada de la pandèmia de COVID-19, va començar a dedicar-se cada cop més a la metodologia del MECR com a eina de qualificació.

Com a primer pas, va obtenir els certificats C2 tant en anglès britànic (Cambridge English, l'any 2020) com en anglès americà (Michigan Language Assessment, l'any 2021).

En la segona etapa, l'any 2022 recomença els seus estudis iniciats fa anys en cursos d'idiomes impartits per la USP (francès i italià), ara amb professors particulars implicats en l'enfocament d'autoaprenentatge intensiu. Com que aquestes llengües estrangeres no tenen

tanta demanda de serveis de traducció per a publicació com el castellà i l'anglès entre els clients habituals de l'E. L. Freire Editora (Brazilian Text Experts: Make A Difference!), però requereixen una actualització constant dels que volen romandre al mercat de traducció, sembla adient aplicar-hi les mateixes tècniques de preparació per a exàmens gestionats sota el MECR com a itineraris de qualificació multilingüe amb una mica d'ànim de generar ingressos.

I en la tercera etapa, comença els estudis de llengua catalana l'any 2022 i el 2023 aprova els certificats C1 i C2 en una mateixa convocatòria de l'Institut Ramon Llull. Com que és alhora una nova llengua i una nova perspectiva (immersió lingüística) en la trajectòria de l'autor al món de les Lletres, surt a la llum tot un ventall d'eines, pràctiques i recursos per a l'autoaprenentatge, l'aplicació i la innovació.

Aconseguir passar del 0 al 51% en una llengua vernacla tan difícil com el català va animar l'autor a començar el mateix 2023 els seus estudis de gallec i d'aranès (aquest idioma amb tota la comunicació institucional en català, ja que el curs s'imparteix com una de les llengües oficials de Catalunya amb suport d'institucions governamentals); i el 2024 es reobren les portes d'un curs lliure de romanès a la USP, una oportunitat enyorada que també requereix revisar els estudis universitaris de llatí com a eina i tècnica de qualificació, però tots aquests esforços no tenen cap ànim de generar ingressos.

Avui dia, una lliçó del MECR que l'autor considera fonamental per arribar on volem quan fem servir qualsevol llengua europea és pensar, independentment de si fem de professors o no, tant en què la mateixa persona pot fer per ajudar-se a aprendre millor una nova llengua com en què es pot fer per ajudar altres persones a aprendre millor i assolir objectius d'interès personal: "*A qui menja bé el pa, és pecat donar-li all*". Això ha ajudat l'autor a aprofitar al màxim cada minut d'estudi gestionat per institucions dels països catalans, com:

a) Al curs "Llengua i Cultura Catalanes", que l'Institut Ramon Llull imparteix gratuïtament en línia a la USP;

b) Al curs "B1 de Llengua Catalana", el nivell més alt que el Govern d'Andorra imparteix actualment en línia;

c) Als "Cursos Massius en Línia en Obert" (Massive Open Online Courses [MOOC]), per a la preparació dels nivells B2 (Intermedi), C1 (Suficiència) i C2 (Superior) de valencià, impartits per la Universitat Politècnica de València (UPV), des de València;

d) Al “Curs d'Autoaprenentatge Una Anàlisi Transversal en un Món Desigual”, ofert gratuïtament en línia per l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) de la Universitat de les Illes Balears (UIB); i

e) Als cursos C1 i C2 de Llengua Catalana, a més del curs de Llenguatge Administratiu, impartits en línia per l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB).

Per accelerar l'aprenentatge que proporcionen els cursos formals, una potent eina de difusió del català és l’ampli ventall de grups de conversa en línia. Al llarg de l'any 2023, va marcar diferència per a l’autor participar en grups de conversa que ofereixen institucions com:

a) El Govern d'Andorra (guiats per professors professionals des d'aquell país, l'únic Estat del món que el té com idioma oficial);

b) La Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL), guiats per voluntaris tant des dels països catalans com des de les Amèriques; i

c) Casals catalans d’arreu del món.

I finalment, el 2023 i el 2024 van estar marcats pel contacte de l’autor amb 5 iniciatives de voluntariat gestionades sense fronteres dialectals:

a) “Voluntariat per la Llengua” (VxL), des de Catalunya;

b) “Voluntaris per la Llengua”, des d'Andorra;

c) “Amb Tu, en Català”, des de les Illes Balears;

d) “Voluntariat pel Valencià”, des de València; i

e) Voluntariat lingüístic del Centre Carles Salvador, des de València.

Tenint a la mà els certificats de català C1 i C2 i amb moltes ganes de trobar maneres d’avançar com a catalanoparlant, és a dir ajudar altres persones perquè puguin aprendre més ràpidament i millor, l'autor ofereix aquest llibret al públic lector per intentar animar més persones a ampliar l'abast dels voluntariats lingüístics disponibles en línia.

Com que la combinació entre cursos formals, grups de conversa i programes de voluntariat individual forma part d'un projecte d'immersió lingüística posat en pràctica per diverses institucions, com fa el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) a Catalunya, es creu que tant els guies de conversa com els aprenents es beneficiaran d'aquesta mirada integral.

En aquest 15è aniversari com a proveïdor de serveis editorials que proporciona suport textual a *publishers*, *editors* i escriptors implicats en llenguatges d'especialitat des d'una perspectiva multilingüe, l'autor viu a la pràctica, cada dia, el refrany "*Molta pressa i poca endreça*". Cal preparar-se per als 15 anys següents en aquest recorregut pel món de les Lletres i obrir pas des d'ara mateix a l'E. L. Freire Editora (Brazilian Text Experts: Make A Difference!) com a *publisher* en català: "*Amb el celler ben omplert, no ens faci por gana ni fred*".

2. Les institucions que fan possible aquest programa de voluntariat

La "Secretaria de Política Lingüística" de la Generalitat de Catalunya dirigeix i el "Consorci per a la Normalització Lingüística" (CPNL) gestiona territorialment el "Voluntariat per la Llengua" (VxL), un programa del govern de Catalunya dins del qual s'implanten les nostres dues propostes individuals (d'abast nacional i internacional).

Els dinamitzadors del VxL estan vinculats als "Centres de Normalització Lingüística" (CNL) del CPNL:

> **Com treballa l'equip de dinamitzadors de "Voluntariat per la llengua" en els [CNL]?**
> Les persones dinamitzadores del programa són les encarregades de formar parelles lingüístiques amb les persones que s'han inscrit al programa a través de la pàgina web, o bé que han anat al CNL a inscriure's. Elles són les que, segons les preferències, afinitats i disponibilitat de les persones inscrites, formen les parelles, les posen en contacte i les inicien en el programa donant-los unes orientacions que són essencials perquè el programa funcioni. Els dinamitzadors i les dinamitzadores fan un seguiment de les parelles per tal que aquestes sentin que pertanyen a un programa i percebin que estan acompanyades en el procés. Al final de les trobades es recull les seves opinions per veure què cal millorar (Guerrero & Sanz, 2007, p. 12).

Destaquem el CPNL en l'àmbit del VxL perquè proporciona un pont ferm entre les dues parts d'una parella lingüística, estableix i reforça la imatge del català com a llengua d'acollida, de manera que les trobades puguin resultar profitoses per a tothom. Els formularis d'inscripció en el VxL defineixen breument cada modalitat de participació en el programa:

> **Participa en el programa com a VOLUNTARI / VOLUNTÀRIA!**
> - Ajudaràs l'aprenent o aprenenta a llançar-se a parlar en català i a adquirir més fluïdesa.
> - Facilitaràs que estigui en contacte amb la societat i la cultura catalanes.

▪ T'adonaràs que pots parlar en català amb persones que no el parlen habitualment però l'entenen.

▪ I no cal que tinguis cap titulació. No són classes de català (Generalitat de Catalunya, n.d., b).

Participa en el programa com a APRENENT / APRENENTA!

▪ Practicaràs i aprendràs català en un ambient distès i relaxat amb una persona que el parla habitualment.

▪ Aprendràs vocabulari i expressions quotidianes.

▪ Coneixeràs de primera mà la cultura catalana.

▪ Però si encara no parles català, pots fer un curs presencial o en línia. Informa-te'n: http://www.cpnl.cat (Generalitat de Catalunya, n.d., c).

3. En què consisteix aquest programa de voluntariat

Tal com s'indica a la seva "Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants" (Generalitat de Catalunya, n.d., a),

> [...] El Voluntariat per la llengua (VxL) [...] és un programa per practicar català a través de la conversa. Es basa en la creació de parelles lingüístiques formades per un voluntari o voluntària, que parla català fluidament, i un aprenent o aprenenta, que en té coneixements bàsics i vol adquirir fluïdesa.

I en aquest mateix document, en una sola pàgina, s'indica de manera concisa:

✓ La llengua vehicular de VxL és el català.

✓ Heu de mantenir una actitud cívica i de respecte pel que fa a la ideologia, les creences i les opinions de la persona o les persones amb qui interactueu.

✓ Podeu demanar que us sigui assignada una parella lingüística diferent de la que se us ha assignat, en qualsevol moment de la vostra participació en el programa.

✓ No heu d'actuar com a professors o professores ni com a alumnes de llengua, sinó que heu de facilitar la conversa en català. Per tant, cal que prioritzeu la fluïdesa de la conversa per damunt de la correcció lingüística.

✓ Podeu parlar de qualsevol tema que acordeu mútuament. El programa es basa en la confiança mútua, i el contingut de les converses s'ha de mantenir en la confidencialitat. No podeu fer ús de la informació que rebeu en aquestes converses sense el consentiment explícit de la persona amb qui interactueu (Generalitat de Catalunya, n.d., a).

El VxL funciona des de fa més de 20 anys i el seu *modus operandi* ja forma part del sentit comú als carrers de Catalunya:

> **Tot un camí per recórrer**
>
> El naixement i l'èxit de les parelles lingüístiques cal entendre'l en el marc de la tasca duta a terme durant les darreres dècades per normalitzar la llengua catalana. Després de quaranta anys de franquisme, de prohibicions i de persecucions dictatorials, era necessari que el català disposés dels elements necessaris per a prosseguir el camí (Marco i Palau, 2014, p. 3).

La idea bàsica és oferir un espai de comunicació oral, presencial o en línia, en el qual una persona que ja té coneixements de català i vol augmentar la seva fluïdesa (aprenent) pugui parlar en aquest idioma amb una altra persona que el faci servir habitualment (guia de conversa individual). Aquesta parella lingüística ha d'acordar la pràctica de conversa en català durant un mínim de 10 hores, idealment 1 hora cada setmana.

En comptes d'explicar detalladament aquí els seus conceptes bàsics, en cas de dubte, et convidem a consultar les directrius que el VxL mateix dona a voluntaris i aprenents:

a) **Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants**
   https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) **Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària**
   https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) **Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent**
   https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

Les nostres propostes individuals proporcionen als aprenents la possibilitat de triar entre aquestes activitats típiques i tòpiques de voluntariat lingüístic (interacció oral informal no mediada per materials) o activitats tant d'escolta i parla com de lectura i escriptura (mediades per materials) que estimulin el seu interès per augmentar l'ús habitual de la llengua catalana:

> Quan se'ls presenta l'oportunitat de fer servir la seva segona llengua (L2), moltes persones decideixen parlar mentre que d'altres decideixen quedar-se en silenci. Fins i tot després d'haver estudiat una llengua durant anys, molts dels estudiants d'una L2 no es convertiran en parlants de la L2. Els motius per decidir evitar l'ús d'una segona llengua no són clars ni senzills si es tenen en compte els diversos factors individuals, socials,

> lingüístics, situacionals i d'altra mena que són rellevants per a la decisió de parlar en la L2. [...] La voluntat de comunicar [representa] la preparació psicològica per utilitzar la L2 quan en sorgeix l'oportunitat. Això ens obliga a centrar-nos en el moment específic de la decisió en què un estudiant d'una L2 decideix convertir-se en parlant de la L2. S'ha dit que la decisió d'iniciar una comunicació en una L2 és un dels principals estímuls de l'ús lingüístic i, per tant, pot ser un factor de predicció important de la supervivència d'una llengua (MacIntyre, 2007-2008).

Ens sembla que treure a la llum un pla d'acció individual dins l'àmbit d'un programa de voluntariat ja establert té com a requisits tant no distorsionar la seva finalitat com no incomplir amb la seva normativa. Tots plegats, els efectes d'aquests requisits constitueixen les claus d'ambdues iniciatives de voluntariat extraterritorial que es presenten en aquest opuscle: responsabilitat compartida i llibertat d'elecció. "*Qui té salut i llibertat és ric i no ho sap*".

4. Qui posa en pràctica cada pla d'acció individual

El voluntariat d'abast nacional es fa entre un/a guia de conversa individual i un/a aprenent/a dins el territori del mateix país i el voluntariat d'abast internacional implica un/a guia de conversa d'un país i un/a aprenent/a d'altre país. En ambdós plans d'acció cal parlar català regularment en sessions setmanals.

Ens fa il·lusió conscienciar els aprenents que l'autoaprenentatge és fonamental per avançar concretament: per cada hora d'activitat formal d'un curs, grup de conversa o voluntariat guiat per una parella lingüística cal dedicar un parell d'hores addicionals a pràctiques d'interès personal fent servir una llengua internacional.

Com que no sempre és possible comptar que els aprenents aconseguiran crear (en lloc de trobar) el temps necessari per això, emprem pràctiques, recursos i tècniques delimitats a cada trobada per animar els aprenents mateixos a multiplicar cada hora per moltes altres a través de més actitud davant totes les oportunitats disponibles d'ús del català.

5. Quan es posa en pràctica cada pla d'acció individual

De març a juny i d'agost a novembre.

Les 11 sessions regulars al primer o al segon semestre són programades setmanalment: hi ha la presentació del voluntariat a cada aprenent/a i 10 sessions amb activitats de català oral proposades per un guia de conversa individual.

Tenim moltes ganes de demostrar que una iniciativa d'abast nacional o internacional centrada en llibertat d'elecció i autoaprenentatge pot multiplicar: "les parelles no són una simple suma de voluntari i aprenent, sinó que el Voluntariat els teixeix, els fusiona i els fa indestriables" (Coll, 2019). Obrir portes a nous perfils de guies de conversa individual i aprenents de català pot contribuir perquè aquests col·lectius avancin tots plegats.

Ara mateix, *no deixar ningú enrere* –tal com disposen els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), de l'Agenda 2030 pel Desenvolupament Sostenible de l'Organització de les Nacions Unides (ONU)– depèn de la combinació d'esforços establerta a l'ODS 17 ("Aliança pels objectius") i marca la diferència per impulsar la sostenibilitat d'una llengua des d'una perspectiva local o mundial:

> **Objectius d'aprenentatge comportamental**
>
> 1. L'[aprenent] és capaç d'esdevenir un agent del canvi per fer realitat els ODS i assumir el seu paper de ciutadà de la sostenibilitat actiu, crític i mundial.
> 2. L'[aprenent] és capaç de contribuir a facilitar i executar aliances locals, nacionals i mundials per al desenvolupament sostenible.
> 3. L'[aprenent] és capaç de reclamar públicament i donar suport al desenvolupament de polítiques que fomentin les aliances mundials per al desenvolupament sostenible.
> 4. L'[aprenent] és capaç de donar suport a activitats de cooperació pel desenvolupament.
> 5. L'[aprenent] és capaç d'influir les empreses perquè formin part de les aliances mundials per al desenvolupament sostenible (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura [UNESCO], 2018, p. 44).

Hem de sumar i multiplicar aportacions per no deixar ningú enrere. Sempre que tant la persona voluntària com la persona aprenenta ho considerin necessari i adient, es pot acordar una o dues etapes addicionals de contacte com a parella lingüística, adoptant maneres de sortir de possibles "zones de confort", com canviar la configuració horària (trobades més llargues):

Etapa 1 – 11 sessions ordinàries de 60 minuts (11 hores en total);

Etapa 2 – 8 sessions dobles de 90 minuts (12 hores en total);

Etapa 3 – 6 sessions dobles de 120 minuts (12 hores en total).

6. Quan comencen i acaben les sessions de cada pla d'acció individual

L'assignació d'un/a guia de conversa individual, que no fa de professor/a professional ni de guia de grup de conversa amb una finalitat i un públic objectiu específics, es caracteritza generalment com un recorregut de curta durada.

Tenint això en compte, cada proposta de voluntariat extraterritorial descrita en aquest opuscle, sigui d'abast nacional o internacional, suggereix que els aprenents:

- Llegeixin i tornin a llegir tota la informació continguda en les seves pàgines;
- Estableixin un primer contacte amb tots els materials d'interès a la llista de referències;
- Reservin un període entre 7 i 14 dies abans de l'inici efectiu de les 11 sessions de conversa individual per això; i
- Defineixin, des de la primera fins a l'última sessió, si faran un "voluntariat d'arrel" (no mediat per materials)[2] o un "voluntariat instrumental" (mediat per materials).

L'objectiu general és que tots els aprenents se sentin més preparats per ser acollits per guies de conversa individual de qualsevol país català tan bon punt acabin les sessions del voluntariat extraterritorial.

Sempre val la pena recordar que cada pla d'acció és una iniciativa extraterritorial d'un programa de voluntariat gestionat pel CPNL, és a dir: tant el/la guia de conversa individual com els seus aprenents ja estan inscrits a les bases respectives que manté la Generalitat de Catalunya i poden continuar immediatament les activitats amb altres parelles assignades pel VxL (Generalitat de Catalunya, n.d., a, b, c).

7. On es posa en pràctica cada pla d'acció individual

Ambdues iniciatives es concreten en línia, entre persones que viuen al mateix país o a països diferents, amb aprenents que ja participen en activitats que fan servir el català:

[2] En cas de dubte, reiterem el suggeriment de consultar les directrius que el VxL dona als seus voluntaris i aprenents:
a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

- Cursos impartits per casals catalans d'arreu del món;
- "Llengua i Cultura Catalanes", curs gratuït de l'Institut Ramon Llull impartit a universitats d'arreu del món; i
- Grups de conversa o tallers que s'imparteixen institucionalment arreu del món.

Dins l'àmbit del VxL, els guies de conversa individual no són professors i els aprenents no són alumnes. No obstant això, val la pena tenir en compte algunes característiques dels aprenents d'un voluntariat lingüístic com a alumnes de cursos formals o participants en grups de conversa o tallers que imparteixen altres institucions:

- Cada nivell d'un curs formal, per exemple, de l'A2 al B2, implica almenys 120 hores d'estudi, repartides entre hores a l'aula i exercicis i tasques individuals fora de l'aula;
- Cada curs formal té un llibre de text específic i les classes es preparen a partir del respectiu llibre del professor, on s'explica detalladament cada activitat proposada (Generalitat de Catalunya, 2018, 2021, Grandia et al., 2018, Grandia & Subirats, 2019, 2020, 2021, 2022, Grandia, 2023, Mas Prats et al., 2005, Mas Prats & Grandia, 2007, 2008);
- Tenint en compte les directrius del MECR, aquests cursos solen seguir l'anomenat *enfocament per tasques*, és a dir, es basen: "en una aportació substancial d'input contextualitzat i intel·ligible més la participació activa en la interacció comunicativa, condicions necessàries per al desenvolupament de la competència comunicativa. Els eixos vertebradors d'aquesta proposta són les activitats d'ús de la llengua (tasques comunicatives) i no les estructures sintàctiques o les nocions i funcions lingüístiques" (Mas Prats et al., 2005, p. 3); i
- "En el context actual d'ensenyament i d'aprenentatge de llengües [...], s'entén que l'objectiu del procés d'aprendre una segona llengua ha de ser el de desenvolupar la capacitat d'usar-la per comunicar-se, per fer coses mitjançant la llengua" (Mas Prats et al., 2005, p. 3), una postulació que, si s'entén mal, pot animar un bon nombre d'alumnes a descuidar els exercicis i les tasques fora de l'aula, imprescindibles per cobrir adequadament el total d'hores d'estudi de cada nivell del MECR.

Creiem que la voluntat ha d'anar acompanyada de l'acció. I a parer nostre, una parella lingüística harmoniosa intenta tant identificar les expectatives i capacitats de l'altre com practicar l'art del debat,

> [...] una bona conversa on s'activa l'escolta activa i de la qual surten canviades les persones que hi han participat. Imagina una novel·la on el protagonista no es transforma després de totes les accions que du a terme al llarg de la trama. No tindria cap credibilitat la història! (Grande, 2022, p. 55).

8. Perquè es posa en pràctica cada pla d'acció individual

Es creu que les persones que s'apunten a més d'un curs formal o grup de conversa en català volen i poden progressar més ràpidament i millor quan combinen diferents metodologies per assolir objectius i fites específics.

Entenem que un programa de voluntariat lingüístic es presenta als aprenents com l'espai més privilegiat pel que fa al diàleg, busca complementar altres modalitats d'ensenyament i d'aprenentatge obrint pas per a nouvinguts que volen estirar la llengua en català. Aquells que tenen un nivell més aviat bàsic intenten entendre i parlar la llengua cada dia; a un nivell intermedi s'intenta entendre ràpidament i parlar clarament; i un nivell més aviat avançat suposa que s'assumeix el català com un dels idiomes vehiculars, l'opció d'elecció sempre que es tingui l'oportunitat de xerrar amb un/a catalanoparlant, i viceversa.

Alguns temes sociolingüístics s'han d'aclarir sempre per als nous inscrits en un programa de voluntariat. Per exemple:

> "Hi ha una confusió existent entre els catalanoparlants que perjudica greument la nostra llengua. **Pensen que adreçar-se a algú en castellà és un acte de respecte** i no és així. Sovint, quan canvien d'idioma eviten que els que la volem aprendre puguem fer-ho". Així resumeix la catalana nascuda al Perú, **Rosario Palomino**, el motiu que la va portar a impulsar, amb d'altres catalanoparlants d'arreu del món, la campanya **"No em canviïs la llengua"** (Fernández, 2019, destaca l'autor).

El MECR indica la importància de centrar-se en "les necessitats, motivacions, característiques i recursos dels aprenents" (Consell d'Europa, 2003, p. 14), intentar preguntar i respondre junts, per exemple:

– Què han de fer els aprenents mitjançant l'ús de la llengua?

– Què han d'aprendre per ser capaços d'utilitzar la llengua de manera que assoleixin aquestes finalitats?

– Què fa que vulguin aprendre?

– De quin tipus de persona es tracta (edat, sexe, origen social i educatiu, etc.)?

– Quins coneixements, habilitats i experiències tenen els seus professors?

– Quin accés tenen a llibres de text, obres de referència (diccionaris, gramàtiques, etc.), mitjans audiovisuals, ordinadors, programes informàtics, etc.?

– De quant de temps disposen o quant de temps estan disposats a dedicar a l'aprenentatge? (Consell d'Europa, 2003, p. 14).

Siguin quins siguin els objectius i fites específics d'ensenyament i d'aprenentatge adoptats, han d'estar, d'una banda, alineats amb les necessitats dels aprenents i, de l'altra, ser realistes ateses les característiques i els recursos de què disposen aquests aprenents per assolir-los. Com que hi ha moltes parts implicades en l'ensenyament i l'aprenentatge de llengües estrangeres (autoritats governamentals, autors i editors de llibres de text, emprenedors educatius, estudiants, examinadors, instructors, professors, etc.), fins i tot actuant per separat, sempre cal que tinguin un nombre adient de trets mesurables al cap.

A la pràctica, es fa servir el MECR com una mena de "Constitució Europea" per a l'ensenyament i l'aprenentatge de llengües estrangeres. Per molt que els programes de voluntariat lingüístic indiquen que un/a guia de conversa individual no s'ha de comportar com un/a professor/a, sembla indispensable conèixer les directrius del MECR per evitar prejudicis lingüístics, com valorar l'ús de la llengua de qualsevol catalanoparlant perquè el seu accent agrada més o menys, malgrat que segueixi la normativa vigent. Hem d'aprendre a viure amb límits personals i cal evidenciar lingüísticament que no s'arriba a bon port si imposem una mesura subjectiva com a un objectiu o fita a aprenents del català com a llengua internacional.

Segons l'experiència personal de l'autor d'aquest opuscle, no és gens rar que, en cursos i grups de conversa en línia impartits des de més d'un país català, l'accent d'un catalanoparlant d'origen estranger es destaqui massa sovint davant de tots els companys que l'entenen "*Parlar clar i català*". Hi ha avaluadors de proves avançades (C1 i C2) que comenten que l'accent no constitueix *per se* un element per a suspendre un examen en el seu idioma, però s'insisteix emfàticament en aquest punt en tallers de preparació que ells mateixos imparteixen.

Potser ara mateix sigui el millor moment per a harmonitzar la tradició i la innovació en l'ús de la llengua catalana. Per augmentar el nombre de catalanoparlants al ritme que es consideri necessari, cal que moltes més persones que podrien actuar com a referents lingüístics no s'avergonyeixen de parlar català prou bé, però no perfectament com es creu que hauria de ser (més aviat tenint com a base opinions personals no informades pels enfocaments de la normativa lingüística). No em sembla una bona idea témer una possible "contaminació de la llengua", fins i tot "*No hem de llençar el nadó amb l'aigua del bany*".

Les directrius del MECR indiquen que s'ha d'evitar tant com sigui possible la discussió de temes que puguin resultar controvertits en contextos d'ensenyament i d'aprenentatge de llengües estrangeres. Tanmateix, sabent-ho per endavant, es pot identificar el moment en què es fa indispensable entrar aquest terreny pantanós, com evidenciar que cap parlant d'una llengua té "carta blanca" per obrir pas a prejudicis lingüístics. Ens sembla que identificar, debatre i combatre tota mena de prejudicis i estereotips lingüístics a la vida quotidiana, sigui cara a cara o en línia, és un dret i un deure en tots els països catalans.

Ja per acabar, a aquest defensor del català com a llengua internacional no li falta el coratge de dir el que creu que cal dir en aquest sentit. No hi ha cap pretensió en aquestes pàgines que tothom hi estigui d'acord, no s'espera cap aplaudiment i no es fa lloc a cap mena d'"isme" pel que fa a usos lingüístics de qualsevol dels països catalans. Que el català serveixi cada cop més per obrir portes als nouvinguts en comptes de tancar-les. "*A bon fi tot li és camí*", catalanoparlants del món!

9. Què els aprenents de català com a llengua internacional poden fer per fortificar la llengua

Sovint, fer servir el català cada dia, amb dedicació pràctica i interès personal, pot ser prou.

Les nostres iniciatives, d'abast nacional i internacional, proposen l'adopció de 6 accions[3] en aquest sentit.

[3] El contingut d'aquesta proposició és una adaptació del següent article periodístic:

- Badia i Pujol, J. (2024, 7 de gener). Cinc propòsits a favor del català per a començar l'any. *VilaWeb*. https://www.vilaweb.cat/noticies/cinc-proposits-per-a-comencar-lany-a-favor-del-catala/

9.1. Intentar catalanitzar l'ordinador

En quina llengua ens parla aquest company?

Si no vivim en un dels països catalans, combinar el *WhatsApp Web* amb diferents eines de traducció automàtica, així com amb diccionaris, gramàtiques i altres recursos lingüístics en línia, ens possibilita enviar missatges al 100% en català sense barrejar idiomes a les nostres configuracions.

9.2. Sempre intentar escriure correctament

Manques confiança a l'hora d'escriure?

Gairebé tothom necessita consultar un diccionari o una gramàtica per escriure un missatge important que sembli clar i nítid en qualsevol idioma.

El corrector automàtic de *Softcatalà* és una eina que té la doble funció de diccionari ortogràfic i gramàtica d'ús, perquè marca les possibles errades d'un text i suggereix esmenes: *"a poc a poc s'arriba a Roma*".

9.3. Intentar mirar programes regulars de televisió

Creus que tot és vàlid quan intentes millorar les teves habilitats lingüístiques?

A internet trobem gairebé tots els canals de la Xarxa Audiovisual Local (La Xarxa), de Catalunya, i segur que conèixer la seva programació, per exemple, és un intent d'aprenentatge prou vàlid.

9.4. Intentar mirar films i sèries en català

Avui dia tenim 3Cat, una plataforma audiovisual de contingut en català, a més de les webs d'altres televisions, com IB3.

Val la pena recordar que els països catalans concentren una part important de la producció audiovisual de l'Estat espanyol.

9.5. Intentar parlar al 100% en català

Recordem el títol d'un llibre de la lingüista catalana Carme Junyent (2020): *El futur del català depèn de tu*.

Preservar la llengua catalana és *un dret i un deure* de tots els catalanoparlants, de naixement i d'adopció, i no pas dels seus governs.

9.6. Sempre intentar mantenir almenys un/a referent de desenvolupament lingüístic

Comptar amb el suport d'una xarxa de persones disposades a fer de referents lingüístics és una de les armes més poderoses a l'abast dels aprenents de català avui dia.

No obstant això, sempre val la pena fer uns cinc cèntims d'alguns *drets i deures* dins l'àmbit d'un programa de voluntariat lingüístic:

9.6.1. Com no és necessàriament un/a parlant nadiu/a, un/a professor/a professional o una persona que ha aprovat un examen de nivell C2, cada guia de conversa individual està disposat/da a compartir només el que sap i pot en aquell moment concret (és a dir, *ensenya* en el sentit de *mostrar*);

9.6.2. En assumir papers semblants als d'amics, els participants d'un voluntariat lingüístic esperen comptar amb la confidencialitat de l'altra persona, fins i tot en el sentit que tot el que es parla en una sessió privada no s'exposi a coneguts mutus, per exemple, per evitar conflictes innecessaris més enllà del control d'ambdues parts;

9.6.3. Tenint en compte aquest context de presumpta amistat, ja que el/la guia de conversa individual aprèn juntament amb l'aprenent/a en comptes de merament transmetre coneixements ja consolidats, és aconsellable no exposar mètodes i rutines de sessions de conversa privades a l'escrutini de professors professionals o persones que han aprovat un examen de nivell C2 amb mira d'intentar ensenyar al/a la guia de conversa individual a fer de professor ni intentar convertir l'aprenent en un simple receptor de contingut dogmàtic;

9.6.4. Idealment, ambdues parts haurien d'intentar no fer un ús inadequat del temps que es posa a disposició del programa de voluntariat. Per exemple, si l'expectativa és dur a terme 10 sessions durant 10 setmanes, si no s'acorda per endavant, no és raonable que hi hagi més de 20 setmanes entre la primera i l'última sessió (és a dir, més d'una sessió cancel·lada per cada sessió realitzada); i

9.6.5. Per evitar l'escenari anterior, val la pena avaluar el progrés de la parella lingüística cada 5 sessions, per exemple. D'una banda, si les coses no funcionen durant la primera meitat del total de sessions planificades i una de les dues parts ho ve així, pot ser millor demanar al programa de voluntariat que la persona voluntària aculli una nova persona aprenenta o que la persona aprenenta sigui acollida per una nova persona voluntària. D'altra banda, per concloure amb un to més aviat de dret que no pas de deure, si la persona aprenenta ja es mostra preparada per ser acollida per una altra persona voluntària de qualsevol país català després de 5 sessions, es pot obrir pas perquè triï si prefereix continuar endavant o canviar de parella lingüística.

Amb el temps, la multiplicació de referents lingüístics s'ha convertit en l'essència de VxL i inspira guies de conversa individuals a tots els països catalans:

> L'èxit del programa Voluntariat per la llengua ha fet que altres territoris l'hagin adoptat com a model de voluntariat lingüístic. El programa ha estat un referent fora de Catalunya [...].
>
> [...] ha adoptat noms diferents a cada territori: Voluntariat pel valencià (País Valencià); Amb tu, en català (Illes Balears); Voluntaris per la llengua (Andorra); [...] i Voluntariat per les llengües (Bolzano) (Sanz et al., 2014, p. 7).

Entre aquestes iniciatives que obren pas al català com a llengua internacional, l'autor d'aquest opuscle només no ha tingut cap contacte amb referents lingüístics de Bolzano. El català obre portes, i tant que obre: "*Endavant les atxes*".

10. Com es posa en pràctica cada pla d'acció individual

S'intenta fomentar l'interès dels aprenents per desenvolupar les habilitats d'escoltar, parlar, llegir, escriure i fer servir el català, mitjançant activitats en línia de "voluntariat d'arrel"[4] o "voluntariat instrumental".

[4] En cas de dubte, consulta:
a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

En un “voluntariat d’arrel”, és a dir, activitats típiques i tòpiques de voluntariat lingüístic, n'hi ha prou fer trucades per *WhatsApp*.

Com que hi ha una gran varietat de necessitats específiques entre els aprenents des del nivell A2 fins al B2, cada sessió de “voluntariat instrumental” pot cobrir les quatre habilitats comunicatives bàsiques totes plegades (escoltar, parlar, llegir i escriure) o centrar-se en dues d'elles alhora:

COM ES FA EL "VOLUNTARIAT BRASIL PER LA LLENGUA" (VXL BRASIL)?			
Lectura (en veu alta)	**Escriptura (en directe)**	**Escolta**	**Parla**
• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Textos expressius[5] • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius	• Textos expressius • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius • Titulars i sumaris informatius	• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Diaris i notícies amb veu	6 preguntes 1. Què? 2. Qui? 3. Com? 4. Quan? 5. Per què? 6. On?

[5] Aquesta tipologia textual (patrons discursius "expressiu", "descriptiu", "narratiu", "directiu", i "argumentatiu") prové dels següents articles científics:

a) Esteban, J. (2007a). Parlar una llengua d'ús social ... (1). *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *38*, 47-55.

b) Esteban, J. (2007b). Parlar una llengua d'ús social ... (2): Pràctiques de conversa a l’aula. *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *39*, 39-50.

Tipus de text[6]
"**1. Som irrepetibles i parlem de nosaltres mateixos** Ens donem a conèixer i expliquem com som, què fem i quan ho fem, què ens agrada, què preferim, quines sensacions i quins estats d'ànim tenim, etc." (Esteban, 2015, p. 7). "**2. Som observadors i parlem del món que ens envolta** Descrivim com són o com eren les persones, els llocs, els ambients naturals i socials i les coses del nostre entorn. Les situem en l'espai, les comptem, establim comparacions entre unes i altres, etc." (Esteban, 2015, p. 24). "**3. Tenim vivències i recordem històries, fets, anècdotes...** Relatem fets reals o imaginaris esdevinguts en un temps determinat, tot situant els oients al començament de la història, remarcant l'interès dels fets, creant expectació i explicant-ne el desenllaç" (Esteban, 2015, p. 54). "**4. Som gent experta i sabem fer moltes coses** Aconsellem, instruïm, exhortem o avisem per animar els altres a pensar, dir o fer allò que els expliquem. Ho fem amb ordre, precisió i claredat, assenyalant-ne els avantatges i preveient-ne els inconvenients" (Esteban, 2015, p. 76). "**5. Som gent intel•ligent i tenim opinions pròpies** Reflexionem sobre la realitat que ens envolta, compartim o contrastem opinions, donem arguments i fem distincions per convèncer" (Esteban, 2015, p. 96).

Permanència suggerida al VXL Brasil segons el nivell de l'aprenent/a		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure***	***No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure***
+/- 30 hores	+/- 20 hores	+/- 10 hores

[6] Les definicions d'aquesta secció provenen del llibre:
- Esteban, J. (2015). *Llesques de conversa: Comprèn, practica i aprèn*. Jordi Esteban Calm.

Tipus de referències suggerides per a un “voluntariat instrumental”		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***Entenc el que es diu/escriu, però no sé com dir/escriure***	***Entenc el que es diu/escriu i sé parlar/escriure***
• Manuals d'Acolliment Lingüístic • Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari • Llibres del Professor • Textos Legals i Disposicions Normatives • Manuals d'Escriptura Estandarditzada

Entenem que l'objectiu d'un/a aprenent/a de nivell més aviat avançat és parlar més del que podria en qualsevol curs formal o grup de conversa, de manera que un guia de conversa individual l'ha d'animar a fer-ho pensant més aviat a mostrar el que sap i menys a amagar el que no sap.

L'objectiu d'un/a aprenent/a de nivell més aviat bàsic és començar a dir tot el que té al cap, amb principi, mig i final, sense ser interromput seguidament per compte d’errors comesos al llarg del camí o perquè dubta massa a completar el que vol dir. Com passa en qualsevol curs formal o grup de conversa, professors professionals o guies de grups específics han de pensar en un nombre més gran de parts implicades en aquella situació comunicativa. Per tant, un/a guia de conversa individual ha d'animar els aprenents a fer-ho sense por de ser interromputs perquè han de recórrer repetidament a la seva llengua materna o perquè pronuncien més errors que encertes gramaticals quan intenten parlar només en català.

En definitiva, la correcció depèn d'una anàlisi posterior del contingut sencer.

L'esperit del voluntariat lingüístic és precisament no corregir allò que no s'ha comunicat per complet, proporcionar el temps i l'espai necessaris perquè el català comenci a tenir protagonisme en la vida dels aprenents. No és fàcil fer-ho, així que cada parella lingüística aprèn a tractar en diàleg (aquesta mena de converses sempre té lloc en un carrer de doble sentit, s'ha de "*saber el peu que calça l'altre*").

En aquest punt, cal remarcar que:

> L'objectiu últim, tant del programa [de voluntariat lingüístic] com de l'actuació dels establiments col·laboradors, és canviar uns hàbits lingüístics que fan que moltes persones capaces de parlar en català no utilitzin aquesta llengua en les seves relacions socials (entre les quals hi ha comprar productes o adquirir serveis), i que moltes altres que habitualment parlen català canviïn de llengua quan s'adonen que el seu interlocutor no és catalanoparlant nadiu (Piqueras, 2005, pp. 22-23).

Així, les nostres propostes de voluntariat extraterritorial consisteixen en pretextos contextualitzats per fer la gent estirar la llengua amb alguna organització prèvia, més aviat per evitar la sensació de pèrdua de temps a banda i banda de cada parella lingüística.

I també val la pena posar la llum sobre els inicis del voluntariat lingüístic, per reafirmar la necessitat de pensar la difusió del català mentre fem xarxa i pinya:

> **"Hores de conversa: parlem una estona"**
>
> El 4 de febrer de 2003, el Govern de la Generalitat adopta un conjunt de mesures per impulsar l'ús social del català, bona part de les quals estan adreçades a facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana per part de la població immigrada i a promoure el paper del català com a llengua d'integració. Es tracta d'actuacions transversals per promoure la integració lingüística de les persones immigrades, com per exemple la campanya "Tu ets mestre", que encoratja la població a parlar català als nouvinguts; el programa "En català, tu hi guanyes", adreçat al comerç i la restauració, i el programa "Voluntaris per la llengua".
>
> Les "Hores de conversa" del CPNL, com a experiència primera del que és ara "Voluntaris per la llengua", formen part del desplegament pel territori d'aquestes mesures, juntament amb el finançament de la gratuïtat dels cursos de nivell bàsic de català que ofereix el CPNL, qualsevol que sigui el país d'origen dels alumnes (Jaime i Femenia et al., 2003, p. 14).

11. Llista amb 100 referències

Per intentar reduir pràcticament al 0% la possibilitat que no surtin prou temes durant una sessió de conversa, ens ha semblat adient incloure en les propostes individuals una llista de 100 referències (una mitjana de 10 ítems per a cadascuna de les seves 10 categories), amb tot disponible de manera gratuïta a l'accés en línia per als aprenents:

11.1. Continguts televisius regulars

En primer lloc, considerem fonamental la conscienciació dels participants en un programa de voluntariat sobre la diversitat de continguts audiovisuals produïts diàriament en català als països catalans. Obrim aquesta categoria amb una empresa de mitjans estatals d'Andorra (l'únic estat del món on el català és l'única llengua oficial) i la tanquem amb una altra empresa de mitjans estatals d'Espanya (anomenada de broma "país veí" a Catalunya, malgrat que RTVE Catalunya sigui un centre de producció local des de 1959). També s'emeten productes de comunicació regulars (com els informatius) a les Illes Balears i a les quatre províncies de Catalunya (Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona).

11.2. Diccionaris i gramàtiques

Tothom que participa en un programa de voluntariat s'ha d'acostumar a fer servir totes les eines disponibles en línia en català, no només per començar a comunicar-se en aquesta llengua, sinó sobretot per millorar les seves habilitats comunicatives a partir de proves i comprovacions, sempre que tingui dubtes. Els diccionaris aclareixen dubtes des del nivell dels mots (*Diccionari de la Llengua Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans* [DIEC]), passant pel nivell d'expressions (*RodaMots*) fins al nivell fraseològic (*Paremiologia Catalana Comparada Digital*). Pel que fa a la gramàtica, podem pensar en compendis tradicionals (*Gramàtica de la Llengua Catalana*, de l'Institut d'Estudis Catalans [IEC]) o en obres que proporcionen una transcripció simplificada de pronunciació dels mots (*Diccionari Normatiu Valencià*, de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua [AVL]) i la conjugació de verbs (*Conjugador Català*, del Grup Enciclopèdia Catalana). Ja per acabar, les eines automàtiques de correcció ortogràfica i gramatical i de traducció són d'una gran utilitat per combatre l'anomenada "*Síndrome de la pàgina en blanc*" en català.

11.3. Documentals i sèries sobre països catalans

Presentem als aprenents continguts audiovisuals que cobreixen els territoris i les temàtiques identitàries dels països catalans (Andorra, Catalunya, Catalunya Nord, Illes Balears i País Valencià) i també aportem continguts que tenen com a públic objectiu els nens (sèrie d'animació *Història de Catalunya*) i a la gent gran (*Quina Vellesa*, programa premiat dins l'àmbit de La Xarxa en el qual persones de més de 65 anys opinen i comparteixen les seves experiències de vida).

11.4. Llibres de text

En tots els cursos de català en línia que conegui l'autor, els continguts teòrics i els exercicis centrats en l'ortografia i la gramàtica es posen a disposició com a pràctiques d'autoaprenentatge: en comptes d'explicar-los i corregir-los durant les hores a l'aula, els professors deixen que cada alumne decideixi què val la pena o no estudiar en detall i tothom té el respectiu solucionari a les mans. Recomanem als aprenents de voluntariat algunes obres per a aquest propòsit que es poden compartir gratuïtament en línia sense infringir cap dret d'autor.

11.5. Llibres per a l'aprenentatge a universitats

Com que hi ha un treball molt intens de difusió del català a l'exterior en forma de cursos que s'imparteixen de manera gratuïta a més d'un centenar d'universitats d'arreu del món, es considera fonamental oferir aportacions lectores perquè els aprenents tinguin contacte amb materials que tindrien en mans com a estudiants d'una universitat situada en un dels països catalans. No poques vegades, el contingut complet d'un curs d'aquest nivell conté més de 300 pàgines i anima els aprenents a aventurar-se en lectures llargues en català, tractant temes amb els quals ja tenen afinitat en la seva pròpia llengua materna.

11.6. Manuals d'acolliment lingüístic

Per preservar la seva llengua materna, els països catalans resisteixen l'avenç implacable d'una llengua global com el castellà dins dels seus territoris mitjançant un conjunt d'estratègies, recursos i accions per integrar els nouvinguts, donant-los a conèixer la realitat lingüística local i l'aprenentatge pràctic de la llengua catalana. Els diccionaris visuals (mots relacionats a imatges), els informes de política lingüística (situació sociolingüística i drets i deures relatius a l'ús de la llengua) i les guies de conversa (frases

que s'han d'utilitzar en situacions concretes) prenen protagonisme. Són materials per a l'autoaprenentatge, però s'organitzen com a guies lingüístiques de viatge.

11.7. Manuals d'escriptura estandarditzada

Si bé parlar i escoltar es poden caracteritzar com a modalitats naturals de comunicació (en general, l'ésser humà és capaç de dominar aquestes habilitats en la seva llengua materna en contacte amb el seu entorn familiar i les amistats fins a l'inici de l'edat escolar), llegir i escriure exigeixen formalment pràctiques d'ensenyament i d'aprenentatge fins que, després d'anys i anys de vida escolar, una persona es fa entendre clarament en situacions complexes de comunicació escrita. Hem inclòs en aquesta categoria de la llista de referències obres que expliquen teòricament i ofereixen models de comunicació escrita per a les més diverses finalitats. Entenem que tot bon escriptor ha de ser un bon lector, no només en el sentit d'entendre el que llegeix, sinó també de saber cercar, trobar i aplicar les tècniques d'escriptura més adequades per a cada context en el seu moment.

11.8. Models d'examen

Totes les persones que vulguin obtenir un certificat que acrediti el seu nivell de llengua catalana, sigui quina sigui la finalitat, han de conèixer prèviament què requereix cada prova i han de simular, en un temps controlat, cada tipus de tasca avaluada. En aquest sentit, és fonamental trobar i analitzar amb detall models de prova de la institució avaluadora d'interès, com ara:

a) La Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya;
b) El Ministeri de Cultura i Esports del Govern d'Andorra;
c) La Direcció General de Cultura del Govern de les Illes Balears; i
d) L'Institut Ramon Llull.

11.9. (Re)cursos d'autoaprenentatge

En molts cursos formals de llengua catalana, els professors recomanen l'ús de materials en línia com els itineraris d'autoaprenentatge segons els respectius nivells del MECR, els reculls de llenguatge administratiu i dictats, etc. A més d'aquests recursos contextualitzats, que ja formen part del sentit comú a la Generalitat de Catalunya, per exemple, també incloem cursos d'autoaprenentatge gratuïts, amb dissenys metodològics i durades variables, per exposar els aprenents de català com a llengua internacional a

situacions semblants a les que viuria un/a catalanoparlant nadiu/a que viu a un dels països catalans quan volgués aprendre més sobre un tema específic del seu interès personal o professional.

11.10. Temes relacionats a l'Agenda 2030 de l'ONU

Tenint en compte que la sostenibilitat ha estat una preocupació transversal en els debats de l'ONU des de principis del segle XXI, amb revisions periòdiques de la situació actual i pronòstics a escala mundial, hem inclòs referències que il·lustren 6 dels 17 temes de l'anomenada Agenda 2030:

a) Desenvolupament Sostenible;
b) Drets Humans;
c) Reducció de les Desigualtats;
d) Igualtat de Gènere;
e) Educació de Qualitat; i
f) Dret i Justícia.

Sempre és hora de pensar en el futur que volem, tenint a l'abast dades i anàlisis amb una base acadèmica, científica, institucional i tècnica, per evitar que les necessitats del nostre present legitimin l'esgotament dels recursos planetaris essencials per a la dignitat i la salut de les pròximes generacions humanes.

I per a aquells que consideren absolutament imprescindible tenir llibres impresos a les mans, recomanem una llibreria a Barcelona que envia obres publicades en català a l'estranger –amb un cost aproximat de 60,00 € (informació de l'any 2022):

- **Ona Llibres: Aquí trobaràs tots els llibres en català**
  Descobreix la nostra llibreria, un refugi per als amants de la cultura catalana.
  Gaudeix de més de 40.000 títols en català. https://www.onallibres.cat/
- **House Tour: Descobreix Ona Llibres!**
  Descobreix amb Juliana Canet tots els espais de la nostra llibreria de Pau Claris, 94, al centre de Barcelona. Més de 900 m^2 per gaudir de la lectura i la cultura catalana.
  https://www.youtube.com/watch?v=Q2bwlwnyL2Q

Com diu Coll (2019), amb prou coneixement dels fets concrets, “fins i tot hi ha aprenents que acaben adoptant el rol de voluntaris”. Aquí arribo amb “*El cap dret i el cor net*”: soc del parer que “*Qui llengua ha, a Roma va*”.

Referències per a voluntaris lingüístics

Badia i Pujol, J. (2024, 7 de gener). Cinc propòsits a favor del català per a començar l’any. *VilaWeb*. https://www.vilaweb.cat/noticies/cinc-proposits-per-a-comencar-lany-a-favor-del-catala/

Campos, A., & Genovès, I. (2005). Avaluació del programa “Voluntaris per la Llengua”. *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *33*, 52-59.

Coll, L. (2019, 29 d'abril). 135.000 parelles lingüístiques: el cabdell, els telers i la xarxa (Fins i tot hi ha aprenents que acaben adoptant el rol de voluntaris, com la M. José, de cultura argentina, primer aprenenta i després voluntària de català). *Núvol*. https://www.nuvol.com/llengua/135-000-parelles-linguistiques-el-cabdell-els-telers-i-la-xarxa-60286

Consell d’Europa. (2003). *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar i avaluar*. Ministeri d’Educació, Joventut i Esports del Govern d’Andorra.

Esteban, J. (2007a). Parlar una llengua d'ús social ... (1). *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *38*, 47-55.

Esteban, J. (2007b). Parlar una llengua d'ús social ... (2): *Pràctiques de conversa a l’aula. Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *39*, 39-50.

Esteban, J. (2015). *Llesques de conversa: Comprèn, practica i aprèn*. Jordi Esteban Calm.

Fernández, J. T. (2019, 18 de juliol). No em canviïs la llengua: Bona part dels catalanoparlants renuncien al català quan l’interlocutor no el parla i quan es relacionen amb nouvinguts. *El Temps*. https://www.eltemps.cat/article/7735/no-em-canviis-la-llengua

Generalitat de Catalunya. (2018). *ORALPHA 1: Mètode d’alfabetització i comunicació oral en català* (Guia didàctica). https://www.comissiodeformacio.org/projecte-oralpha

Generalitat de Catalunya. (2021). *ORALPHA 2: Mètode avançat d'alfabetització i comunicació oral en català* (Llibre del professorat). https://www.comissiodeformacio.org/materials-post-alfa

Generalitat de Catalunya. (n.d., a). *Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants*. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf

Generalitat de Catalunya. (n.d., b). *Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària*. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2

Generalitat de Catalunya. (n.d., c). *Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent*. https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

Grande, F. (2022). *Manual de comunicació eficaç i creativa per a la Lliga de Debat de la Xarxa Vives*. Xarxa Vives d'Universitats.

Grandia, A. V., Travé, A. G., & Zanolli, M. (2018). *A punt 1: Curs de català –Llibre del professor* (A1). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Grandia, A. V., & Subirats, A. U. (2019). *A punt 2: Curs de català –Llibre del profes*sor (A2). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Grandia, A. V., & Subirats, A. U. (2020). *A punt 3: Curs de català –Llibre del profes*sor (B1). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Grandia, A. V., & Subirats, A. U. (2021). *A punt 4: Curs de català –Llibre del professor* (B2). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Grandia, A. V., & Subirats, A. U. (2022). *A punt 5: Curs de català –Llibre del professor* (C1). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Grandia, A. V. (2023). *A punt 6: Curs de català –Llibre del professor* (C2). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Guerrero, À., & Sanz, V. (2007). "Voluntariat per la llengua". Un programa que creix. *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *40*, 8-15.

Jaime i Femenia, L., Puigdengolas, M., & Romagosa i Huguet, M. (2003). "Voluntaris per la llengua, un programa interdepartamental i participatiu". *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *28*, 13-17.

Junyent, C. (2020). *El futur del català depèn de tu*. La Campana.

MacIntyre, P. D. (2007-2008). La voluntat de comunicar-se en una segona llengua: la presa de decisions individual en un context social. *Revista Catalana de Pedagogia*, *6*, 131-146.

Marco i Palau, F. (2014). "Compartir la llengua, cohesionar el país". *Canemàs: Revista de Pensament Associatiu*, *7*, 108-119.

Mas Prats, M., Grandia, A. V., Bastons Vilallonga, N., Verdés Prieto, G., & Vergés Carreras, M. H. (2005). *Veus 1: Curs de català –Llibre del professor* (A1+). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Mas Prats, M., & Grandia, A. V. (2007). *Veus 2: Curs de català –Llibre del professor* (A2+). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Mas Prats, M., & Grandia, A. V. (2008). *Veus 3: Curs de català –Llibre del professor* (B1). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura. (2018, desembre). *Educació per als Objectius de Desenvolupament Sostenible: Objectius d'aprenentatge* (2a edició revisada). Centre UNESCO de Catalunya.

Piqueras, C., Codina, N. U., Garcia, M., & Navarro, S. (2005). Establiments col·laboradors el català fora de l'aula. *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *33*, 21-23.

Sanz, V., Nadal, M., & Sanz, S. (2014). "Voluntariat per la llengua: una història que va començar fa deu anys". *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *54*. https://raco.cat/index.php/LlenguaUs/article/view/279221

PROPOSTA D'ABAST NACIONAL

VOLUNTARIAT

BRASIL PER LA LLENGUA

(VxL Brasil)

Quan sempre parlem i escoltem junts, el català és llengua nostra.

Hola,

Com el català obre portes, entrem per la principal:

- L'explicació d'aquesta proposta de voluntariat extraterritorial per la llengua catalana amb 10 preguntes i respostes.

Pregunta 1

Qui és el guia de conversa que t'ha assignat el programa "Voluntariat per la Llengua" (VxL)?

Evandro L. Freire
(São Paulo, Brasil)

- 45 anys (nascut el 1979);
- Professional a la indústria editorial brasilera des de 2002 (corrector d'estil, editor i traductor de manuscrits originals o traduïts);
- Traductor professional amb experiència en 4 llengües estrangeres: anglès, castellà, francès i italià;
- Màster en Lingüística Aplicada (Lingüística de Corpus);
- Especialista en Traducció i Interpretació de Conferències (anglès britànic i estatunidenc);
- Filologia i Magisteri en Lletres (anglès i portuguès);

- Certificats de nivell C1 i C2 de llengua catalana (expedits per l'Institut Ramon Llull);
- Membre del Consell Editorial del projecte de comunicació interinstitucional “Casals en Xarxa”.

Pregunta 2

Que és el "Consorci per a la Normalització Lingüística" (CPNL)?

"El **Consorci per a la Normalització Lingüística** (CPNL) és una administració pública creada el 1989 per la Generalitat de Catalunya, 19 ajuntaments i la Diputació de Girona. Actualment està format per **137 administracions públiques** i disposa d'una **xarxa territorial** de **22 centres de normalització lingüística** i **146 punts d'atenció** arreu del país" (https://www.cpnl.cat/xarxa/cnltarragona/presentacio/).

Aquesta **unió d'entitats públiques** ofereix accés al coneixement del català i promou el seu ús social i la seva difusió com a llengua oficial de Catalunya, tal com il·lustra aquest vídeo:

> **[Consorci per a la Normalització Lingüística] Consorci per a la Normalització Lingüística**
> https://www.youtube.com/watch?v=VLxWO8JzDPk

Pregunta 3

Que és el "Voluntariat per la Llengua" (VxL)?

El **VxL** és un programa del govern de la **Generalitat de Catalunya**, que impulsa la **Secretaria de Política Lingüística** i que es gestiona des del **CPNL**.

Sota aquest prestigiós paraigua, la iniciativa extraterritorial en línia **"Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil)** és una proposta de **"voluntariat d'arrel"** o **"voluntariat instrumental"**.

La idea bàsica del VxL és oferir **un espai de comunicació oral**, presencial o en línia, en el qual **una persona que ja té coneixements de català i vol augmentar la seva fluïdesa (aprenent)** pugui parlar en aquest idioma amb una **altra persona que el faci servir habitualment (voluntari)**. Aquesta **parella lingüística ha d'acordar la pràctica de conversa en català durant un mínim de 10 hores**, idealment 1 hora cada setmana:

a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf;

b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2; i

c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2.

El **VxL Brasil** ofereix als aprenents la possibilitat de triar entre aquestes **activitats típiques i tòpiques de voluntariat lingüístic** (interacció oral informal no mediada per material durant una hora) o **activitats tant d'escolta i parla com de lectura i escriptura** (interacció oral informal mediada per material en format de text) que estimulin el seu interès per augmentar l'ús habitual de la llengua catalana:

“Quan se’ls presenta l’oportunitat de fer servir la seva segona llengua (L2), moltes persones decideixen parlar mentre que d’altres decideixen quedar-se en silenci. Fins i tot després d’haver estudiat una llengua durant anys, molts dels estudiants d’una L2 no es convertiran en parlants de la L2. Els motius per decidir evitar l’ús d’una segona llengua no són clars ni senzills si es tenen en compte els diversos factors individuals, socials, lingüístics, situacionals i d’altra mena que són rellevants per a la decisió de parlar en la L2. [...] La voluntat de comunicar [representa] la preparació psicològica per utilitzar la L2 quan en sorgeix l’oportunitat. Això ens obliga a centrar-nos en el moment específic de la decisió en què un estudiant d’una L2 decideix convertir-se en parlant de la L2. S’ha dit que la decisió d’iniciar una comunicació en una L2 és un dels principals estímuls de l’ús lingüístic i, per tant, pot ser un factor de predicció important de la supervivència d’una llengua.”[7]

[7] MacIntyre, P. D. (2007-2008). La voluntat de comunicar-se en una segona llengua: la presa de decisions individual en un context social. *Revista Catalana de Pedagogia*, *6*, p. 132.

Pregunta 4

Qui fa el "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil)?

Aquest voluntariat lingüístic es fa amb sessions entre **un guia de conversa individual (voluntari) des del Brasil que parla català regularment** i **un/a aprenent/a des del Brasil que ja té coneixements de llengua catalana** (amb un nivell autodeclarat entre l'A2 i el B2 segons el **"Marc Europeu Comú de Referència" [MECR]** per a les llengües).

Cada parella lingüística aprèn a tractar amb l'altra en diàleg (aquesta mena de converses sempre té lloc en un carrer de doble sentit).

Totes les activitats proposades són pretextos contextualitzats per fer la gent estirar la llengua amb una organització prèvia, més aviat per evitar la sensació de pèrdua de temps a banda i banda de cada parella lingüística.

Pregunta 5

Quan es fa el "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil)?

De març a juny i **d'agost a novembre del 2024**.

Les **11 sessions regulars per aprenent/a** són programades setmanalment: hi ha la presentació del **VxL Brasil** i 10 sessions amb activitats de català oral.

Hem de sumar i multiplicar esforços per no deixar ningú enrere. Sempre que tant la persona voluntària com la persona aprenenta ho considerin necessari i adient, es pot acordar una o dues etapes addicionals de contacte com a parella lingüística, adoptant maneres de sortir de possibles zones de confort, com canviar la configuració horària (sessions més llargues):

Etapa 1 – 11 sessions de 60 minuts (11 hores en total);

Etapa 2 – 8 sessions de 90 minuts (12 hores en total);

Etapa 3 – 6 sessions de 120 minuts (12 hores en total).

Pregunta 6

Quan comencen i acaben les sessions del "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil)?

L'assignació d'un/a guia de conversa individual, que no és un/a professor/a professional, generalment es caracteritza per ser un viatge a curt termini.

Així, la iniciativa **VxL Brasil** proposa que cada aprenent/a:

- Llegeix i torna a llegir tota la informació continguda en la proposta del **VxL Brasil**;
- Estableix un primer contacte amb tots els materials d'interès (hi ha quantitat, qualitat i cura a la nostra llista de referències -tot està disponible de forma gratuïta a un clic de distància sense violar cap *copyright*);
- Reservi un període entre 7 i 14 dies abans de l'inici de les 11 sessions per això; i
- Defineix si prefereix, des de la primera fins a l'última sessió, un **"voluntariat d'arrel"** (no mediat per materials, és a dir, com que és una xerrada lliure, fins i tot es pot dur a terme a través de trucades per *WhatsApp*)[8] o un **"voluntariat instrumental"** (mediat per materials, el que requereix la disponibilitat d'un ordinador amb una mida de pantalla adequada per a consultes, escriptura i lectura immediates).

El nostre **objectiu** és que **cada aprenent/a se senti més preparat per ser acollit/da per un/a altre/a guia de conversa individual, de qualsevol país català, al final del nostre contacte** en aquest voluntariat extraterritorial.

[8] En cas de dubte, et convidem a consultar les directrius que el VxL dona a voluntaris i aprenents:
a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

Val la pena recordar que **cada aprenent/a ja està inscrit/a a les bases que manté el CPNL a la Generalitat de Catalunya** i tothom pot continuar immediatament les activitats amb altra parella assignada pel VxL.

Pregunta 7

On es fa el "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil)?

La iniciativa es concreta en **sessions en línia, dins del territori brasiler**, ofertes a aprenents convidats pel guia de conversa individual que ja participen en cursos i grups de conversa actius al país:

- **"Llengua i Cultura Catalanes"**, curs gratuït de l'**Institut Ramon Llull** impartit de manera presencial i en línia a la **Universitat de São Paulo (USP)**;
- **"Xerrem Amèrica"**, grups de conversa de la **Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)** que s'imparteixen en línia a les Amèriques;
- **Cursos i tallers de conversa** en llengua catalana impartits en línia pel **casal català del Brasil**.

Pregunta 8

Per què es fa el "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil)?

Les persones que s'apunten a més d'un curs o grup de conversa en català al Brasil volen i poden progressar més ràpidament mitjançant diferents metodologies.

Més que estudiants i professors, avui, **tenim contacte entre aprenents i guies de tres maneres principals**:

a) Cursos amb professors professionals (certificats segons el **MECR**);

b) Grups de conversa dirigits tant per professors professionals com per parlants nadius o usuaris habituals de la llengua catalana (que no fan de professors); i

c) Voluntariat lingüístic ofert per a parlants nadius o per a usuaris habituals del català.

Ens sembla que **l'esperit interinstitucional d'aquest voluntariat lingüístic pot fomentar l'autoaprenentatge mitjançant una llista de 100 referències** (una mitjana de 10 ítems per a cadascuna de les seves 10 categories), amb **tot disponible de manera gratuïta a l'accés en línia per a les pràctiques individuals d'interès personal dels aprenents**.

Pregunta 9

Com a catalanoparlants d'adopció, què podem fer per enfortir la llengua?

Sovint, fer servir el català cada dia, amb dedicació pràctica i interès personal, pot ser prou.

El **VxL Brasil** proposa l'adopció de **6 accions**[9] en aquest sentit:

1. **Intentar catalanitzar l'ordinador**

   En quina llengua ens parla aquest company?

   Si no vivim en un dels països catalans, combinar el **WhatsApp Web** amb diferents **eines de traducció automàtica**, així com amb **diccionaris**, **gramàtiques** i **altres recursos lingüístics en línia**, ens possibilita **enviar missatges 100% en català** sense barrejar idiomes a les configuracions.

2. **Sempre intentar escriure correctament**

   Manques confiança en tu mateix a l'hora d'escriure?

   Gairebé tothom necessita consultar un diccionari o una gramàtica per escriure un missatge important sense por que sembli clar i nítid.

   El **corrector automàtic de Softcatalà** és una eina que té la doble funció de **diccionari ortogràfic** i **gramàtica d'ús**, perquè **marca les possibles errades d'un text i suggereix esmenes**. Com diu el refrany, "de mica en mica s'omple la pica".

[9] El contingut d'aquesta proposició és una adaptació del següent article periodístic:
- Badia i Pujol, J. (2024, 7 de gener). Cinc propòsits a favor del català per a començar l'any. *VilaWeb*. https://www.vilaweb.cat/noticies/cinc-proposits-per-a-comencar-lany-a-favor-del-catala/

3. **Intentar mirar programes regulars de televisió**

   Creus que tot és vàlid quan intentes millorar les teves habilitats lingüístiques?
   A internet trobem gairebé tots els canals de la Xarxa Audiovisual Local de Catalunya, per exemple, i segur se n'aprèn més si intentem conèixer la seva programació.

4. **Intentar mirar films i sèries en català**

   Avui dia tenim **3Cat**, una plataforma audiovisual de contingut en català, a més de les webs d'altres televisions, com **IB3**.
   Val la pena recordar que els països catalans concentren una part important de la producció audiovisual de l'Estat espanyol.

5. **Intentar parlar 100% en català**

   Recordem el títol d'un llibre de la lingüista catalana Carme Junyent (1955-2023): ***El futur del català depèn de tu***.
   Preservar la llengua catalana és **un dret i un deure** de tots catalanoparlants, de naixement i d'adopció, i no pas dels seus governs.

6. **Sempre intentar mantenir almenys un/a referent de desenvolupament lingüístic**

   Comptar amb el suport d'una xarxa de persones disposades a fer de referents lingüístics és una de les armes més poderoses a l'abast dels aprenents de català avui dia.

   No obstant això, sempre val la pena fer uns cinc cèntims d'alguns **drets i deures** dins l'àmbit d'un programa de voluntariat lingüístic:

   a) Com no és necessàriament un/a parlant nadiu/a, un/a professor/a professional o una persona que ha aprovat un examen de nivell C2, **cada guia de conversa individual està disposat/da a compartir només el que sap i pot en aquell moment concret (és a dir, "ensenya" en el sentit de "mostrar")**;

b) En assumir papers semblants als d'amics, **els participants d'un voluntariat lingüístic esperen comptar amb la confidencialitat de l'altra persona**, fins i tot en el sentit que tot el que es parla en una sessió privada no s'exposi a coneguts mutus, per exemple, per evitar conflictes innecessaris més enllà del control d'ambdues parts;

c) Tenint en compte aquest context de presumpta amistat, ja que el/la guia de conversa individual aprèn juntament amb l'aprenent/a en comptes de merament transmetre coneixements ja consolidats, **és aconsellable no exposar mètodes i rutines de sessions de conversa privades a l'escrutini** de professors professionals o persones que han aprovat un xamen de nivell C2 **amb mira d'intentar ensenyar al/a la guia de conversa individual a fer de professor ni intentar convertir l'aprenent en un simple receptor de contingut dogmàtic**;

d) Idealment, **ambdues parts haurien d'intentar no fer un ús inadequat del temps que es posa a disposició del programa de voluntariat**. Per exemple, **si l'expectativa és dur a terme 10 sessions durant 10 setmanes, no és raonable que hi hagi més de 20 setmanes entre la primera i l'última sessió** (és a dir, més d'una sessió cancel·lada per cada sessió realitzada); i

e) Per evitar l'escenari anterior, **val la pena avaluar el progrés de la parella lingüística cada 5 sessions**, per exemple. D'una banda, si les coses no funcionen durant la primera meitat del total de sessions planificades i una de les dues parts ho ve així, pot ser millor demanar al programa de voluntariat que la persona voluntària aculli una nova persona aprenenta o que la persona aprenenta sigui acollida per una nova persona voluntària. D'altra banda, per concloure amb un to més aviat de dret que no pas de deure, si la persona aprenenta ja es mostra preparada per ser acollida per una altra persona voluntària de qualsevol país català després de 5 sessions, es pot obrir pas perquè triï si prefereix continuar endavant o canviar de parella lingüística.

Pregunta 10

I com es fa el "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

El **VxL Món** intenta fomentar l'interès dels aprenents per desenvolupar **les habilitats d'escoltar, parlar, llegir, escriure i fer servir el català**, mitjançant activitats en línia de "**voluntariat d'arrel"**[10] o **"voluntariat instrumental"**.

En un "**voluntariat d'arrel"**, és a dir activitats típiques i tòpiques de voluntariat lingüístic, n'hi ha prou fer trucades per *WhatsApp*.

Com que hi ha una gran varietat de necessitats específiques entre els aprenents des del nivell A2 fins al B2, cada sessió de **"voluntariat instrumental"** pot cobrir les quatre habilitats comunicatives bàsiques totes plegades (escoltar, parlar, llegir i escriure) o centrar-se en dues d'elles alhora:

Lectura (en veu alta)	**Escriptura (en directe)**	**Escolta**	**Parla**
• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Textos expressius[11] • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius	• Textos expressius • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius • Titulars i sumaris informatius	• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Diaris i notícies amb veu	6 preguntes 1. Què? 2. Qui? 3. Com? 4. Quan? 5. Per què? 6. On?

[10] En cas de dubte, consulta:
a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

[11] Aquesta tipologia textual (patrons discursius "expressiu", "descriptiu", "narratiu", "directiu", i "argumentatiu") prové dels següents articles científics:
a) Esteban, J. (2007a). Parlar una llengua d'ús social ... (1). *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *38*, 47-55.
b) Esteban, J. (2007b). Parlar una llengua d'ús social ... (2): Pràctiques de conversa a l'aula. *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística*, *39*, 39-50.

Tipus de text[12]
"**1. Som irrepetibles i parlem de nosaltres mateixos** Ens donem a conèixer i expliquem com som, què fem i quan ho fem, què ens agrada, què preferim, quines sensacions i quins estats d'ànim tenim, etc." (Esteban, 2015, p. 7). "**2. Som observadors i parlem del món que ens envolta** Descrivim com són o com eren les persones, els llocs, els ambients naturals i socials i les coses del nostre entorn. Les situem en l'espai, les comptem, establim comparacions entre unes i altres, etc." (Esteban, 2015, p. 24). "**3. Tenim vivències i recordem històries, fets, anècdotes...** Relatem fets reals o imaginaris esdevinguts en un temps determinat, tot situant els oients al començament de la història, remarcant l'interès dels fets, creant expectació i explicant-ne el desenllaç" (Esteban, 2015, p. 54). "**4. Som gent experta i sabem fer moltes coses** Aconsellem, instruïm, exhortem o avisem per animar els altres a pensar, dir o fer allò que els expliquem. Ho fem amb ordre, precisió i claredat, assenyalant-ne els avantatges i preveient-ne els inconvenients" (Esteban, 2015, p. 76). "**5. Som gent intel•ligent i tenim opinions pròpies** Reflexionem sobre la realitat que ens envolta, compartim o contrastem opinions, donem arguments i fem distincions per convèncer" (Esteban, 2015, p. 96).

Permanència suggerida al VxL Brasil segons el nivell de l'aprenent/a		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***Entenc el que es diu/escriu, però no sé com dir/escriure***	***Entenc el que es diu/escriu i sé parlar/escriure***
+/- 30 hores	+/- 20 hores	+/- 10 hores

[12] Les definicions d'aquesta secció provenen del llibre:
- Esteban, J. (2015). *Llesques de conversa: Comprèn, practica i aprèn*. Jordi Esteban Calm.

Tipus de referències suggerides per a un “voluntariat instrumental”		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure***	***No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure***
• Manuals d'Acolliment Lingüístic • Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari • Llibres del Professor • Textos Legals i Disposicions Normatives • Manuals d'Escriptura Estandarditzada

Esperem que aquesta visió general del que entenem per programa de voluntariat lingüístic extraterritorial et sigui útil per aprofitar al màxim tot el que podem oferir.

I visca el català en tots els seus sentits!

São Paulo, Brasil, 1 de març de 2024.

Evandro L. Freire

(Voluntari per la llengua catalana)

REFERÈNCIES PER A APRENENTS

I – CONTINGUTS TELEVISIUS REGULARS

1. **Andorra Difusió: Notícies i actualitat de la ràdio i televisió**
   https://www.andorradifusio.ad/
2. **Betevé: El mitjà de proximitat de Barcelona**
   https://beteve.cat/
3. **iB3: Televisió de les Illes Balears**
   https://ib3alacarta.com/
4. **La Xarxa de Comunicació Local**
   https://www.laxarxa.cat/
5. **Lleida TV**
   https://ott.lleidatv.cat/
6. **TAC12 TV: La televisió pública del Camp de Tarragona**
   https://www.youtube.com/@TAC12oficial/videos
7. **Televisió de Girona: La televisió de referència a la ciutat de Girona i les seves comarques**
   https://tvgirona.com/
8. **3CAT: La plataforma digital de continguts en català i de qualitat**
   https://www.ccma.cat/3cat/
9. **3CAT: Televisió de Catalunya**
   https://www.youtube.com/@som3cat/videos
10. **TVE Catalunya: Programes en català en RTVE Play**
    https://www.rtve.es/play/tve-catalunya/

II – DICCIONARIS I GRAMÀTIQUES

11. **Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL)**
    Diccionari normatiu valencià (Diccionari ortogràfic i de pronunciació del valencià).
    https://www.avl.gva.es/lexicval/?paraula=as

12.Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)

Gramàtica per aprendre català al CPNL. https://www.cpnl.cat/gramatica/

13.Generalitat de Catalunya

Optimot (Consultes lingüístiques).

https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html

14.Grup Enciclopèdia Catalana

Conjugador català. https://www.diccionari.cat/conjugador-catala

15.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Diccionari català-valencià-balear. https://dcvb.iec.cat/

16.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Diccionari de la llengua catalana. https://dlc.iec.cat/

17.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Gramàtica de la llengua catalana. https://giec.iec.cat/inici

18.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Gramàtica essencial de la llengua catalana (GEIEC). https://geiec.iec.cat/inici

19.RodaMots

Cada dia un mot. https://rodamots.cat/

20.Softcatalà

Conjugador de verbs. https://www.softcatala.org/conjugador-de-verbs/

21.Softcatalà

Corrector ortogràfic i gramatical. https://www.softcatala.org/corrector/

22.Softcatalà

Diccionari de sinònims. https://www.softcatala.org/diccionari-de-sinonims/

23.Softcatalà

Traductor. https://www.softcatala.org/traductor/

24.Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Guia pràctica de català (2013, 290 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/25161/1/Guia-catala-20130129.pdf

25.Víctor Pàmies i Riudor

Paremiologia catalana comparada digital. https://pccd.dites.cat/

III – DOCUMENTALS I SÈRIES SOBRE PAÏSOS CATALANS

26. À Punt Mèdia

Valencians al Món: Andorra (Temporada 9, Episodi 15: Viatgem fins a Andorra, un principat dels Pirineus conegut per l'encant de les seues muntanyes i les particularitats del seu sistema polític). https://www.apuntmedia.es/programes/valencians-al-mon/complets/valencians-mon-andorra_134_1650959.html

27. David Valls

Què ens passa, valencians!? (Aquesta és la 2a part del documentari "Són bojos, aquests catalans!?". Després de voltar per Catalunya, Catalunya del Nord, Andorra i la Franja, ara l'Alina, la protagonista, se'n va cap al sud, al País Valencià. Com se'n sortirà només en català?). https://www.youtube.com/watch?v=sCRm6RzxTZ0&t=21s

28. David Valls

Són bojos, aquests catalans!? (A la majoria de catalanoparlants, quan els parlen castellà o en francès, canvien de llengua. Hi ha moltes coses que no són en català. Què passaria, doncs, si introduíssim un element transgressor d'aquesta realitat lingüística? Què podria passar si, de cop, el català fos una llengua imprescindible?). https://www.youtube.com/watch?v=7-8jwR9Cj68

29. IB3 Televisió

La Universitat (El "Documental IB3" mostra el present de la UIB. Què és realment una universitat en el present? Què representa per a les Illes Balears comptar amb una universitat?). https://www.youtube.com/watch?v=dKDycqIkDPs&t=143s

30. TV Sabadell Vallès

Quina Vellesa (Persones de més de 65 anys opinen i ens comparteixen amb molt d'humor les seves experiències de vida i la seva visió sobre temes com les noves tecnologies, la religió, la vida amorosa o com porten el fet de fer-se grans. Les seves anècdotes i els consells de vida t'emocionaran i et faran riure a parts iguals). https://www.youtube.com/playlist?list=PLcDJ23q-QEAZ-5clrV8833hRajDV8BRSL

31. Tot Inclòs

Tot Inclòs: Danys i conseqüències del turisme a les nostres illes (D'ençà els anys 60 les Balears –especialment Mallorca i Eivissa– quedaren enlluernades amb el turisme. Tot el relacionat amb el turisme era positiu i la indústria turística fou introduïda i rebuda com la locomotora que ens transportava al tren de la modernitat, de la societat de consum i de la vida urbana. De llavors, els canvis han estat tant ràpids i profunds que convé analitzar-los des d'un punt de vista crític que posi en qüestió si el turisme és beneficiós).
https://www.youtube.com/watch?v=C_u0G4ZtsVs

32. 3CAT

BricoHeroes (Amb un humor trencador, en Peyu i Jair Domínguez ensenyen bricolatge amb el seu estil peculiar. És una paròdia dels clàssics programes de bricolatge, en el qual es ridiculitza la pretesa perfecció que sempre han mostrat programes com "Bricomanía" o "Decogarden").
https://www.youtube.com/playlist?list=PLHF437Sz2MHoR-3YNtdCX7opSo93wqlGq

33. 3CAT

El mirall andorrà: Sense ficció (A Andorra l'avortament encara està prohibit, en tots els supòsits. Ni tan sols en cas de violació, de malformació del fetus o de risc per a la salut de la mare. El país dels Pirineus és, amb Malta, l'últim reducte europeu).
https://www.youtube.com/watch?v=UgxFiqWJEYQ

34. 3CAT: La plataforma digital de continguts en català

Catalunya Nord, la llengua enyorada (El documental repassa l'evolució lingüística del català en aquesta regió de França fins a la quasi desaparició i recull el testimoni dels darrers parlants del rossellonès). https://www.ccma.cat/3cat/catalunya-nord-la-llengua-enyorada/video/6072385/

35. 3CAT: La plataforma digital de continguts en català

Història de Catalunya (Sèrie d'animació que recorre la història de Catalunya des dels temps de la prehistòria). https://www.ccma.cat/3cat/historia-de-catalunya/

36. 3CAT: La plataforma digital de continguts en català

Trenquin Tòpics (Queco Novell mira d'esbrinar què hi ha de cert en els tòpics que s'atribueixen als catalans). https://www.ccma.cat/3cat/trenquin-topics/

IV – LLIBRES DE TEXT

37. **Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)**

Guia per a la conducció de grups de conversa - Projecte Xerrem (195 pàgines).

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/GUIA_XERREM-versi%C3%B3-redu%C3%AFda.pdf

38. **Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)**

Junts: Comencem a parlar català (Nivell 1 - 101 pàgines).

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/MANUAL-JUNTS_WEB.pdf

39. **Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)**

Junts avançat: Comencem a parlar català (Nivell 2 - 110 pàgines).

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2018/03/MANUAL-JUNTS-AVAN%C3%87AT_WEB.pdf

40. **Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)**

Manual per a grups de conversa: Començar a parlar català (Nivell 3 - 97 pàgines).

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/MANUAL_XERREM_.pdf

41. **Generalitat de Catalunya**

Curs de Llengua Catalana: Nivell B2 (Material d'estudi i solucionari, 316 pàgines).

https://justicia.gencat.cat/web/.content/home/departament/llengua/dossier_nivell_b.pdf

42. **Generalitat de Catalunya**

Curs de Llengua Catalana: Nivell C (Material d'estudi i solucionari, 316 pàgines).

https://justicia.gencat.cat/web/.content/home/departament/llengua/nivell_c_solucionari.pdf

V – LLIBRES PER A L'APRENENTATGE A UNIVERSITATS

43. **Universitat Oberta de Catalunya (UOC)**

El català actual (3 llibres, 92 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/76368

44. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Història de la llengua catalana (7 llibres, 368 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/48981?locale=es

45. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Llengua catalana: Estructura i ús (5 llibres, 214 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/47823

46. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Llenguatges d'especialitat i terminologia (4 llibres, 212 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/142227

47. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Normativa de la llengua catalana (4 llibres, 212 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/56525

48. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Teoria i pràctica de la traducció (7 llibres, 298 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/56544

VI – MANUALS D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC

49. Ajuntament de Maó

Maó en català (Curs bàsic de català).

https://www.ajmao.org/WebEditor/Pagines/file/Med_Intercultural/Quadern%20Mao%20en%20Catala.pdf

50. Consell de Mallorca

Diccionari visual (Breu diccionari que serveix com a primer contacte amb la llengua catalana, mitjançant imatges que representen el vocabulari més quotidià).

https://web.conselldemallorca.cat/documents/774813/882726/DICCIONARI_VISUAL.pdf/3c5152fd-25b8-7c05-6c12-b58c142e4f0d?t=1551175406509

51. Consell de Mallorca

Taula parada (Vocabulari català-castellà dels plats més usuals).

https://llenguamallorca.cat/sites/default/files/documents/Taula%20parada.pdf

52. Generalitat de Catalunya

Mapes per a l'estudi de la llengua catalana (62 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/aprendre/arxius/com_6_mapes.pdf

53. Generalitat de Catalunya

ORALPHA 1: Mètode d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre d'activitats, 2018, 344 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/projecte-oralpha

54. Generalitat de Catalunya

ORALPHA 2: Mètode avançat d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre de l'alumnat, 2021, 252 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/materials-post-alfa

55. Generalitat de Catalunya

Viure a Catalunya: Vocabulari en imatges (98 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/viure_a_catalunya/vocabulari_en_imatges/arxius/Vocabulari_imatges.pdf

56. Institut d'Estudis Baleàrics

Viure a les Illes Balears (Vocabulari en imatges).

https://www.caib.es/webgoib/documents/d/guest/diccionari-ieb-digital-interactiu

57. Plataforma per la Llengua

El català també és meu: Guia per a nous i futurs parlants de català (73 pàgines).

https://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/1880/guia_nousparlants_web_DEF.pdf

58. Plataforma per la Llengua

Què és això del català: Guia lingüística universitària (49 pàgines).

https://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/1162/guia_universitats.pdf

59. Plataforma per la Llengua

"Què faig si...?" Suggeriments per afrontar situacions quotidianes pel que fa a l'ús del català (27 pàgines). https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/guia-que-faig-si-interior-ok-definitiva_1447778365.pdf

VII – MANUALS D'ESCRIPTURA ESTANDARDITZADA

60.Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)

Expressió escrita (64 pàgines).

https://labs.ioc.cat/dages/nsl/C2_NSLl/pdfs/teoriagramatical_expressi%C3%B3escrita.pdf

61.Generalitat de Catalunya

Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català (124 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/permalink/2b871910-5384-11e4-8f3f-000c29cdf219

62.Generalitat de Catalunya

Documentació jurídica i administrativa (130 pàgines).

https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/pdf/document.pdf

63.Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Guia pràctica per a l'escriptura d'un assaig literari (24 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/148069/1/GuiaPracticaPeralEscripturadUunAssaigLiterari.pdf

64.Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Redacció de textos cientificotècnics (38 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/140428/3/Redacci%C3%B3%20de%20textos%20cientificot%C3%A8cnics.pdf

65.Diputació de Barcelona

Tècniques d'expressió escrita (69 pàgines). https://repositori-dsf.diba.cat/public_resources/altres/manuals_pdf/tecniques_expressio_escrita.pdf

VIII – MODELS D'EXAMEN

66.Generalitat de Catalunya

Certificat de nivell bàsic de català (A2).

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/certificats_de_catala/certificats_estructura_i_descripcio_proves/certificat_de_nivell_basic_de_catala_a_basic/

67.Generalitat de Catalunya

Certificat de nivell elemental de català (B1).

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/certificats_de_catala/certificats_estructura_i_descripcio_proves/certificat_de_nivell_elemental_de_catala_a_elemental/

68.Generalitat de Catalunya

Certificat de nivell intermedi de català (B2).

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/certificats_de_catala/certificats_estructura_i_descripcio_proves/certificat_de_nivell_intermedi_de_catala_b/

69.Govern d'Andorra

Nivell A1: Diploma d'usuari bàsic. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

70.Govern d'Andorra

Nivell A2: Diploma d'usuari bàsic. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

71.Govern d'Andorra

Nivell B1: Diploma d'usuari independent. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

72.Govern d'Andorra

Nivell B2: Diploma d'usuari independent. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

73.Govern de les Illes Balears

Proves de convocatòries anteriors de nivell A2.

https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2700908&coduo=1&lang=ca

74.Govern de les Illes Balears

Proves de convocatòries anteriors de nivell B1.

https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2701806&coduo=1&lang=ca

75.Govern de les Illes Balears

Proves de convocatòries anteriors de nivell B2.

https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2702018&coduo=1&lang=ca

76.Institut Ramon Llull

Nivell bàsic (A2). https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/certificats_basic.cfm

77.Institut Ramon Llull

Nivell elemental (B1).

https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/certificats_elemental.cfm

78.Institut Ramon Llull

Nivell intermedi (B2).

https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/certificats_intermedi.cfm

IX – (RE)CURSOS D'AUTOAPRENENTATGE

79.Escola Balear d'Administració Pública (EBAP)

Material didàctic de llenguatge administratiu (Premi al millor material didàctic en la formació per a l'ocupació de les administracions públiques [INAP 2012]).

https://ebapenobert.caib.es/course/view.php?id=35

80.Generalitat de Catalunya

Dictats en línia. https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/aprendre_catala/recursos-per-al-professorat/dictats-en-linia/

81.Generalitat de Catalunya

Itineraris d'aprenentatge nivell intermedi (Material d'autoaprenentatge que va adreçat a l'alumnat que vol adquirir els coneixements lingüístics corresponents al nivell B2). https://aplicacions.llengua.gencat.cat/itineraris-aprenentatge/intermedi/index.htm

82.Generalitat de Catalunya

Itineraris d'aprenentatge, nivell suficiència (Material d'autoaprenentatge que va adreçat a l'alumnat que vol adquirir els coneixements lingüístics corresponents al nivell C1). https://aplicacions.llengua.gencat.cat/itineraris-aprenentatge/suficiencia/index.htm

83.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Alimentació ("Fes que els teus aliments siguin la teva medicina i que la teva medicina sigui la teva alimentació" -Hipòcrates).

https://miniops.ioc.cat/12/index.html

84.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Ciència i pseudociència (Mai no t'has plantejat si algunes decisions que prens al llarg de la vida, basades en conviccions personals, són fiables i coherents amb la ciència?). https://miniops.ioc.cat/9/index.html

85.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Pensar el totalitarisme (En aquest curs recorrerem una etapa brutal i sinistra, però tanmateix humana, de la història del segle XX, la dels totalitarismes). https://miniops.ioc.cat/13/index.html

86.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Triar llibres per a infants i joves (La literatura infantil traspassa les barreres de l'edat; criatures i adults ens sentim sovint atrets per les seves històries, per les il·lustracions que els donen vida i pel tractament de temes universals que hi fan els autors. Però, davant la diversitat de publicacions, cap on ens decantem un cop som a la llibreria?). https://miniops.ioc.cat/10/index.html

87.Institut Ramon Llull

4cats (Sèrie didàctica de ficció que consta de vint capítols en què es presenten diverses situacions quotidianes. Cada vídeo va acompanyat de la transcripció, alguns apunts gramaticals i un glossari). http://4cats.llull.cat/4cats/index.cfm

88.Llengua Mallorca

Mallorcat (Plataforma d'autoaprenentatge de llengua catalana de nivell inicial. Amb aquest material podreu aprendre vocabulari a partir d'imatges, podreu veure com s'escriuen les paraules i també sentir com es pronuncien). https://mallorcat.llenguamallorca.cat/

89.Universitat de les Illes Balears (UIB)

Curs d'Autoaprenentatge: Una anàlisi Transversal en un Món Desigual (L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, en col•laboració amb la Direcció General de Cooperació, continuam el Curs d'Autoaprenentatge Una Anàlisi Transversal en un Món Desigual. Una formació en línia i gratuïta que pretén revisar críticament conceptes i línies de pensament sobre la cooperació al desenvolupament en l'Agenda 2030).
https://cooperacio.uib.cat/Transparencia/Arxiu-noticies/Curs-dAutoaprenentatge.cid660305?utm_source=Web&utm_medium=Cubo&utm_campaign=Curs+Mon+Desigual

X – TEMES RELACIONATS A L'"AGENDA 2030" DE L'ONU

Tema 1: Desenvolupament Sostenible

90.Generalitat de Catalunya

El futur que volem: Declaració de la Conferència de Nacions Unides sobre desenvolupament sostenible (58 pàgines).
https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/text_di_19_web.pdf

91.Generalitat de Catalunya

Transformar el nostre món: L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible (32 pàgines).
https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/Coleccio_Documents/DOCUMENTS_21_Resolucio_NNUU_AGENDA_2030.pdf

Tema 2: Drets Humans

92.Generalitat de Catalunya

Els drets humans i l'Agenda 2030: Lliçons apreses i pròxims passos (32 pàgines).
https://www.humanrights.dk/files/media/migrated/els_drets_humans_i_lagenda_2030_-_llicons_apreses_i_proxims_passos.pdf

93.Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC)

Impactes del canvi climàtic en els drets humans (68 pàgines).

https://www.idhc.org/arxius/recerca/Impactes-canvi-climatic-DH.pdf

Tema 3: Reducció de les Desigualtats

94.Generalitat de Catalunya

Carta europea de les llengües regionals o minoritàries: Inclou el text de la Carta i la ratificació del Govern espanyol (1992, 47 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxius/cartaeur2.pdf

Tema 4: Igualtat de Gènere

95.Diari ARA

Les invisibles: La vida de 18 dones amb una aportació cabdal al progrés de catalunya i un reconeixement no sempre a l altura (39 pàgines).

https://diari.ara.cat/hubfs/Dossiers/Les%20invisibles/Dossier:%20Les%20Invisibles.pdf?t=1508425149455

96.Institut Català de les Dones (ICD)

Elles: 65 dones oblidades de la història (146 pàgines).

https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/cdoc_publicacions_Elles.pdf

Tema 5: Educació de Qualitat

97.Plataforma per la Llengua

La immersió lingüística a Catalunya (24 pàgines). https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/immersio-cat_1515575846.pdf

Tema 6: Dret i Justícia

98.Generalitat de Catalunya

Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006, 79 pàgines).

https://www.cge.cat/admin/uploads/docs/20130610130653-1.pdf

99.Govern d'Andorra

Constitució del Principat D'Andorra (1993, 55 pàgines).

https://www.consellgeneral.ad/fitxers/documents/constitucio/const-cat

100. Govern de les Illes Balears

Estatut d'autonomia de les Illes Balears (2007, 154 pàgines).

https://www.caib.es/sites/institutestudisautonomics/f/95065

PROPOSTA D'ABAST INTERNACIONAL

VOLUNTARIAT

MÓN PER LA LLENGUA

(VxL Món)

Quan sempre parlem i escoltem junts, el català és llengua nostra.

Hola,

Com el català obre portes, entrem per la principal:

- L'explicació d'aquesta proposta de voluntariat extraterritorial per la llengua catalana amb 10 preguntes i respostes.

Pregunta 1

Qui és el guia de conversa que t'ha assignat el programa "Voluntariat per la Llengua" (VxL)?

Evandro L. Freire

(São Paulo, Brasil)

- 45 anys (nascut el 1979);
- Professional a la indústria editorial brasilera des de 2002 (corrector d'estil, editor i traductor de manuscrits originals o traduïts);
- Traductor professional amb experiència en 4 llengües estrangeres: anglès, castellà, francès i italià;
- Màster en Lingüística Aplicada (Lingüística de Corpus);
- Especialista en Traducció i Interpretació de Conferències (anglès britànic i estatunidenc);
- Filologia i Magisteri en Lletres (anglès i portuguès);

- Certificats de nivell C1 i C2 de llengua catalana (expedits per l'Institut Ramon Llull);
- Membre del Consell Editorial del projecte de comunicació interinstitucional “Casals en Xarxa”.

Pregunta 2

Que és el "Consorci per a la Normalització Lingüística" (CPNL)?

"El **Consorci per a la Normalització Lingüística** (CPNL) és una administració pública creada el 1989 per la Generalitat de Catalunya, 19 ajuntaments i la Diputació de Girona. Actualment està format per **137 administracions públiques** i disposa d'una **xarxa territorial** de **22 centres de normalització lingüística** i **146 punts d'atenció** arreu del país" (https://www.cpnl.cat/xarxa/cnltarragona/presentacio/).

Aquesta **unió d'entitats públiques** ofereix accés al coneixement del català i promou el seu ús social i la seva difusió com a llengua oficial de Catalunya, tal com il·lustra aquest vídeo:

> **[Consorci per a la Normalització Lingüística] Consorci per a la Normalització Lingüística**
> https://www.youtube.com/watch?v=VLxWO8JzDPk

Pregunta 3

Que és el "Voluntariat per la Llengua" (VxL)?

El **VxL** és un programa del govern de la **Generalitat de Catalunya**, que impulsa la **Secretaria de Política Lingüística** i que es gestiona des del **CPNL**.

Sota aquest prestigiós paraigua, la iniciativa extraterritorial en línia **"Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)** és una proposta de **"voluntariat d'arrel"** o **"voluntariat instrumental"**.

La idea bàsica del VxL és oferir **un espai de comunicació oral**, presencial o en línia, en el qual **una persona que ja té coneixements de català i vol augmentar la seva fluïdesa (aprenent)** pugui parlar en aquest idioma amb una **altra persona que el faci servir habitualment (voluntari)**. Aquesta **parella lingüística ha d'acordar la pràctica de conversa en català durant un mínim de 10 hores**, idealment 1 hora cada setmana:

a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf

b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2i

c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

El **VxL Món** ofereix als aprenents la possibilitat de triar entre aquestes **activitats típiques i tòpiques de voluntariat lingüístic** (interacció oral informal no mediada per material durant una hora) o **activitats tant d'escolta i parla com de lectura i escriptura** (interacció oral informal mediada per material en format de text) que estimulin el seu interès per augmentar l'ús habitual de la llengua catalana:

“Quan se’ls presenta l’oportunitat de fer servir la seva segona llengua (L2), moltes persones decideixen parlar mentre que d’altres decideixen quedar-se en silenci. Fins i tot després d’haver estudiat una llengua durant anys, molts dels estudiants d’una L2 no es convertiran en parlants de la L2. Els motius per decidir evitar l’ús d’una segona llengua no són clars ni senzills si es tenen en compte els diversos factors individuals, socials, lingüístics, situacionals i d’altra mena que són rellevants per a la decisió de parlar en la L2. [...] La voluntat de comunicar [representa] la preparació psicològica per utilitzar la L2 quan en sorgeix l’oportunitat. Això ens obliga a centrar-nos en el moment específic de la decisió en què un estudiant d’una L2 decideix convertir-se en parlant de la L2. S’ha dit que la decisió d’iniciar una comunicació en una L2 és un dels principals estímuls de l’ús lingüístic i, per tant, pot ser un factor de predicció important de la supervivència d’una llengua.”[13]

[13] MacIntyre, P. D. (2007-2008). La voluntat de comunicar-se en una segona llengua: la presa de decisions individual en un context social. *Revista Catalana de Pedagogia*, *6*, p. 132.

Pregunta 4

Qui fa el "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

Aquest voluntariat lingüístic es fa amb sessions entre **un guia de conversa individual (voluntari) des del Brasil que parla català regularment** i **un/a aprenent/a que no viu al Brasil i que ja té coneixements de llengua catalana** (amb un nivell autodeclarat entre l'A2 i el B2 segons el **"Marc Europeu Comú de Referència" [MECR]** per a les llengües).

Cada parella lingüística aprèn a tractar amb l'altra en diàleg (aquesta mena de converses sempre té lloc en un carrer de doble sentit).

Totes les activitats proposades són pretextos contextualitzats per fer la gent estirar la llengua amb una organització prèvia, més aviat per evitar la sensació de pèrdua de temps a banda i banda de cada parella lingüística.

Pregunta 5

Quan es fa el "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

De març a juny i **d'agost a novembre del 2024**.

Les **11 sessions regulars per aprenent/a** són programades setmanalment: hi ha la presentació del **VxL Món** i 10 sessions amb activitats de català oral.

Hem de sumar i multiplicar esforços per no deixar ningú enrere. Sempre que tant la persona voluntària com la persona aprenenta ho considerin necessari i adient, es pot acordar una o dues etapes addicionals de contacte com a parella lingüística, adoptant maneres de sortir de possibles zones de confort, com canviar la configuració horària (sessions més llargues):

Etapa 1 – 11 sessions de 60 minuts (11 hores en total);

Etapa 2 – 8 sessions de 90 minuts (12 hores en total);

Etapa 3 – 6 sessions de 120 minuts (12 hores en total).

Pregunta 6

Quan comencen i acaben les sessions del "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

L'assignació d'un/a guia de conversa individual, que no és un/a professor/a professional, generalment es caracteritza per ser un viatge a curt termini.

Així, la iniciativa **VxL Món** proposa que cada aprenent/a:

- Llegeix i torna a llegir tota la informació continguda en la proposta del **VxL Món**;
- Estableix un primer contacte amb tots els materials d'interès (hi ha quantitat, qualitat i cura a la nostra llista de referències -tot està disponible de forma gratuïta a un clic de distància sense violar cap *copyright*);
- Reservi un període entre 7 i 14 dies abans de l'inici de les 11 sessions per això; i
- Defineix si prefereix, des de la primera fins a l'última sessió, un **"voluntariat d'arrel"** (no mediat per materials, és a dir, com que és una xerrada lliure, fins i tot es pot dur a terme a través de trucades per *WhatsApp*)[14] o un **"voluntariat instrumental"** (mediat per materials, el que requereix la disponibilitat d'un ordinador amb una mida de pantalla adequada per a consultes, escriptura i lectura immediates).

El nostre **objectiu** és que **cada aprenent/a se senti més preparat per ser acollit/da per un/a altre/a guia de conversa individual, de qualsevol país català, al final del nostre contacte** en aquest voluntariat extraterritorial.

[14] En cas de dubte, et convidem a consultar les directrius que el VxL dona a voluntaris i aprenents:
a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

Val la pena recordar que **cada aprenent/a ja està inscrit/a a les bases que manté el CPNL a la Generalitat de Catalunya** i tothom pot continuar immediatament les activitats amb altra parella assignada pel VxL.

Pregunta 7

On es fa el "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

La iniciativa es concreta en **sessions en línia** ofertes a aprenents convidats pel guia de conversa individual que ja participen en cursos i grups de conversa en català, com per exemple:

- **Cursos o grups de conversa** impartits per **casals catalans d'arreu del món**;
- **"Llengua i Cultura Catalanes"**, curs gratuït de l'**Institut Ramon Llull** impartit de manera **presencial i en línia arreu del món**.

Pregunta 8

Per què es fa el "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

Les persones que s'apunten a més d'un curs o grup de conversa en català volen i poden progressar més ràpidament mitjançant diferents metodologies.

Més que estudiants i professors, avui, **tenim contacte entre aprenents i guies de tres maneres principals**:

a) Cursos amb professors professionals (certificats segons el **MECR**);

b) Grups de conversa dirigits tant per professors professionals com per parlants nadius o usuaris habituals de la llengua catalana (que no fan de professors); i

c) Voluntariat lingüístic ofert per a parlants nadius o per a usuaris habituals del català.

Ens sembla que **l'esperit interinstitucional d'aquest voluntariat lingüístic pot fomentar l'autoaprenentatge mitjançant una llista de 100 referències** (una mitjana de 10 ítems per a cadascuna de les seves 10 categories), amb **tot disponible de manera gratuïta a l'accés en línia per a les pràctiques individuals d'interès personal dels aprenents**.

Pregunta 9

Com a catalanoparlants d'adopció, què podem fer per enfortir la llengua?

Sovint, fer servir el català cada dia, amb dedicació pràctica i interès personal, pot ser prou.

El **VxL Món** proposa l'adopció de **6 accions**[15] en aquest sentit:

1. **Intentar catalanitzar l'ordinador**

   En quina llengua ens parla aquest company?

   Si no vivim en un dels països catalans, combinar el **WhatsApp Web** amb diferents **eines de traducció automàtica**, així com amb **diccionaris**, **gramàtiques** i **altres recursos lingüístics en línia**, ens possibilita **enviar missatges 100% en català** sense barrejar idiomes a les configuracions.

2. **Sempre intentar escriure correctament**

   Manques confiança en tu mateix a l'hora d'escriure?

   Gairebé tothom necessita consultar un diccionari o una gramàtica per escriure un missatge important sense por que sembli clar i nítid.

   El **corrector automàtic de Softcatalà** és una eina que té la doble funció de **diccionari ortogràfic** i **gramàtica d'ús**, perquè **marca les possibles errades d'un text i suggereix esmenes**. Com diu el refrany, "de mica en mica s'omple la pica".

[15] El contingut d'aquesta proposició és una adaptació del següent article periodístic:
- Badia i Pujol, J. (2024, 7 de gener). Cinc propòsits a favor del català per a començar l'any. *VilaWeb*. https://www.vilaweb.cat/noticies/cinc-proposits-per-a-comencar-lany-a-favor-del-catala/

3. **Intentar mirar programes regulars de televisió**

   Creus que tot és vàlid quan intentes millorar les teves habilitats lingüístiques?
   A internet trobem gairebé tots els canals de la Xarxa Audiovisual Local de Catalunya, per exemple, i segur se n'aprèn més si intentem conèixer la seva programació.

4. **Intentar mirar films i sèries en català**

   Avui dia tenim **3Cat**, una plataforma audiovisual de contingut en català, a més de les webs d'altres televisions, com **IB3**.
   Val la pena recordar que els països catalans concentren una part important de la producció audiovisual de l'Estat espanyol.

5. **Intentar parlar 100% en català**

   Recordem el títol d'un llibre de la lingüista catalana Carme Junyent (1955-2023): ***El futur del català depèn de tu***.
   Preservar la llengua catalana és **un dret i un deure** de tots catalanoparlants, de naixement i d'adopció, i no pas dels seus governs.

6. **Sempre intentar mantenir almenys un/a referent de desenvolupament lingüístic**

   Comptar amb el suport d'una xarxa de persones disposades a fer de referents lingüístics és una de les armes més poderoses a l'abast dels aprenents de català avui dia.

   No obstant això, sempre val la pena fer uns cinc cèntims d'alguns **drets i deures** dins l'àmbit d'un programa de voluntariat lingüístic:

a) Com no és necessàriament un/a parlant nadiu/a, un/a professor/a professional o una persona que ha aprovat un examen de nivell C2, **cada guia de conversa individual està disposat/da a compartir només el que sap i pot en aquell moment concret (és a dir, "ensenya" en el sentit de "mostrar")**;

b) En assumir papers semblants als d'amics, **els participants d'un voluntariat lingüístic esperen comptar amb la confidencialitat de l'altra persona**, fins i tot en el sentit que tot el que es parla en una sessió privada no s'exposi a coneguts mutus, per exemple, per evitar conflictes innecessaris més enllà del control d'ambdues parts;

c) Tenint en compte aquest context de presumpta amistat, ja que el/la guia de conversa individual aprèn juntament amb l'aprenent/a en comptes de merament transmetre coneixements ja consolidats, **és aconsellable no exposar mètodes i rutines de sessions de conversa privades a l'escrutini** de professors professionals o persones que han aprovat un examen de nivell C2 **amb mira d'intentar ensenyar al/a la guia de conversa individual a fer de professor ni intentar convertir l'aprenent en un simple receptor de contingut dogmàtic**;

d) Idealment, **ambdues parts haurien d'intentar no fer un ús inadequat del temps que es posa a disposició del programa de voluntariat**. Per exemple, **si l'expectativa és dur a terme 10 sessions durant 10 setmanes, no és raonable que hi hagi més de 20 setmanes entre la primera i l'última sessió** (és a dir, més d'una sessió cancel·lada per cada sessió realitzada); i

e) Per evitar l'escenari anterior, **val la pena avaluar el progrés de la parella lingüística cada 5 sessions**, per exemple. D'una banda, si les coses no funcionen durant la primera meitat del total de sessions planificades i una de les dues parts ho ve així, pot ser millor demanar al programa de voluntariat que la persona voluntària aculli una nova persona aprenenta o que la persona aprenenta sigui acollida per una nova persona voluntària. D'altra banda, per concloure amb un to més aviat de dret que no pas de deure, si la persona aprenenta ja es mostra preparada per ser acollida per una altra persona voluntària de qualsevol país català després de 5 sessions, es pot obrir pas perquè triï si prefereix continuar endavant o canviar de parella lingüística.

Pregunta 10

I com es fa el "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món)?

El **VxL Món** intenta fomentar l'interès dels aprenents per desenvolupar **les habilitats d'escoltar, parlar, llegir, escriure i fer servir el català**, mitjançant activitats en línia de "**voluntariat d'arrel"**[16] o **"voluntariat instrumental"**.

En un "**voluntariat d'arrel"**, és a dir activitats típiques i tòpiques de voluntariat lingüístic, n'hi ha prou fer trucades per *WhatsApp*.

Com que hi ha una gran varietat de necessitats específiques entre els aprenents des del nivell A2 fins al B2, cada sessió de **"voluntariat instrumental"** pot cobrir les quatre habilitats comunicatives bàsiques totes plegades (escoltar, parlar, llegir i escriure) o centrar-se en dues d'elles alhora:

Lectura (en veu alta)	Escriptura (en directe)	Escolta	Parla
• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Textos expressius[17] • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius	• Textos expressius • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius • Titulars i sumaris informatius	• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Diaris i notícies amb veu	6 preguntes 1. Què? 2. Qui? 3. Com? 4. Quan? 5. Per què? 6. On?

[16] En cas de dubte, consulta:
a) Voluntariat per la Llengua: Carta de compromisos i indicacions per a les persones participants.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/Normes_de_funcionament_VxL.pdf
b) Voluntariat per la Llengua: Alta de voluntari/voluntària.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaVoluntari.pdf?v=2
c) Voluntariat per la Llengua: Alta d'aprenent.
https://aplicacions.llengua.gencat.cat/VxL/files/AltaAprenent.pdf?v=2

[17] Aquesta tipologia textual (patrons discursius "expressiu", "descriptiu", "narratiu", "directiu", i "argumentatiu") prové dels següents articles científics:
a) Esteban, J. (2007a). Parlar una llengua d'ús social ... (1). Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística, 38, 47-55.
b) Esteban, J. (2007b). Parlar una llengua d'ús social ... (2): Pràctiques de conversa a l'aula. Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística, 39, 39-50.

Tipus de text[18]
"**1. Som irrepetibles i parlem de nosaltres mateixos** Ens donem a conèixer i expliquem com som, què fem i quan ho fem, què ens agrada, què preferim, quines sensacions i quins estats d'ànim tenim, etc." (Esteban, 2015, p. 7). "**2. Som observadors i parlem del món que ens envolta** Descrivim com són o com eren les persones, els llocs, els ambients naturals i socials i les coses del nostre entorn. Les situem en l'espai, les comptem, establim comparacions entre unes i altres, etc." (Esteban, 2015, p. 24). "**3. Tenim vivències i recordem històries, fets, anècdotes...** Relatem fets reals o imaginaris esdevinguts en un temps determinat, tot situant els oients al començament de la història, remarcant l'interès dels fets, creant expectació i explicant-ne el desenllaç" (Esteban, 2015, p. 54). "**4. Som gent experta i sabem fer moltes coses** Aconsellem, instruïm, exhortem o avisem per animar els altres a pensar, dir o fer allò que els expliquem. Ho fem amb ordre, precisió i claredat, assenyalant-ne els avantatges i preveient-ne els inconvenients" (Esteban, 2015, p. 76). "**5. Som gent intel•ligent i tenim opinions pròpies** Reflexionem sobre la realitat que ens envolta, compartim o contrastem opinions, donem arguments i fem distincions per convèncer" (Esteban, 2015, p. 96).

Permanència suggerida al VxL Brasil segons el nivell de l'aprenent/a		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***Entenc el que es diu/escriu, però no sé com dir/escriure***	***Entenc el que es diu/escriu i sé parlar/escriure***
+/- 30 hores	+/- 20 hores	+/- 10 hores

[18] Les definicions d'aquesta secció provenen del llibre:
- Esteban, J. (2015). *Llesques de conversa: Comprèn, practica i aprèn*. Jordi Esteban Calm.

Tipus de referències suggerides per a un “voluntariat instrumental”		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***Entenc el que es diu/escriu, però no sé com dir/escriure***	***Entenc el que es diu/escriu i sé parlar/escriure***
• Manuals d'Acolliment Lingüístic • Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari • Llibres del Professor • Textos Legals i Disposicions Normatives • Manuals d'Escriptura Estandarditzada

Esperem que aquesta visió general del que entenem per programa de voluntariat lingüístic extraterritorial et sigui útil per aprofitar al màxim tot el que podem oferir.

I visca el català en tots els seus sentits!

São Paulo, Brasil, 1 de març de 2024.

Evandro L. Freire

(Voluntari per la llengua catalana)

REFERÈNCIES PER A APRENENTS

I – CONTINGUTS TELEVISIUS REGULARS

1. **Andorra Difusió: Notícies i actualitat de la ràdio i televisió**
   https://www.andorradifusio.ad/
2. **Betevé: El mitjà de proximitat de Barcelona**
   https://beteve.cat/
3. **iB3: Televisió de les Illes Balears**
   https://ib3alacarta.com/
4. **La Xarxa de Comunicació Local**
   https://www.laxarxa.cat/
5. **Lleida TV**
   https://ott.lleidatv.cat/
6. **TAC12 TV: La televisió pública del Camp de Tarragona**
   https://www.youtube.com/@TAC12oficial/videos
7. **Televisió de Girona: La televisió de referència a la ciutat de Girona i les seves comarques**
   https://tvgirona.com/
8. **3CAT: La plataforma digital de continguts en català i de qualitat**
   https://www.ccma.cat/3cat/
9. **3CAT: Televisió de Catalunya**
   https://www.youtube.com/@som3cat/videos
10. **TVE Catalunya: Programes en català en RTVE Play**
    https://www.rtve.es/play/tve-catalunya/

II – DICCIONARIS I GRAMÀTIQUES

11. **Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL)**
    Diccionari normatiu valencià (Diccionari ortogràfic i de pronunciació del valencià).
    https://www.avl.gva.es/lexicval/?paraula=as

12.Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)

Gramàtica per aprendre català al CPNL. https://www.cpnl.cat/gramatica/

13.Generalitat de Catalunya

Optimot (Consultes lingüístiques).

https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html

14.Grup Enciclopèdia Catalana

Conjugador català. https://www.diccionari.cat/conjugador-catala

15.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Diccionari català-valencià-balear. https://dcvb.iec.cat/

16.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Diccionari de la llengua catalana. https://dlc.iec.cat/

17.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Gramàtica de la llengua catalana. https://giec.iec.cat/inici

18.Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Gramàtica essencial de la llengua catalana (GEIEC). https://geiec.iec.cat/inici

19.RodaMots

Cada dia un mot. https://rodamots.cat/

20.Softcatalà

Conjugador de verbs. https://www.softcatala.org/conjugador-de-verbs/

21.Softcatalà

Corrector ortogràfic i gramatical. https://www.softcatala.org/corrector/

22.Softcatalà

Diccionari de sinònims. https://www.softcatala.org/diccionari-de-sinonims/

23.Softcatalà

Traductor. https://www.softcatala.org/traductor/

24.Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Guia pràctica de català (2013, 290 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/25161/1/Guia-catala-20130129.pdf

25.Víctor Pàmies i Riudor

Paremiologia catalana comparada digital. https://pccd.dites.cat/

III – DOCUMENTALS I SÈRIES SOBRE PAÏSOS CATALANS

26. À Punt Mèdia

Valencians al Món: Andorra (Temporada 9, Episodi 15: Viatgem fins a Andorra, un principat dels Pirineus conegut per l'encant de les seues muntanyes i les particularitats del seu sistema polític). https://www.apuntmedia.es/programes/valencians-al-mon/complets/valencians-mon-andorra_134_1650959.html

27. David Valls

Què ens passa, valencians!? (Aquesta és la 2a part del documentari "Són bojos, aquests catalans!?". Després de voltar per Catalunya, Catalunya del Nord, Andorra i la Franja, ara l'Alina, la protagonista, se'n va cap al sud, al País Valencià. Com se'n sortirà només en català?). https://www.youtube.com/watch?v=sCRm6RzxTZ0&t=21s

28. David Valls

Són bojos, aquests catalans!? (A la majoria de catalanoparlants, quan els parlen castellà o en francès, canvien de llengua. Hi ha moltes coses que no són en català. Què passaria, doncs, si introduíssim un element transgressor d'aquesta realitat lingüística? Què podria passar si, de cop, el català fos una llengua imprescindible?). https://www.youtube.com/watch?v=7-8jwR9Cj68

29. IB3 Televisió

La Universitat (El "Documental IB3" mostra el present de la UIB. Què és realment una universitat en el present? Què representa per a les Illes Balears comptar amb una universitat?). https://www.youtube.com/watch?v=dKDycqIkDPs&t=143s

30. TV Sabadell Vallès

Quina Vellesa (Persones de més de 65 anys opinen i ens comparteixen amb molt d'humor les seves experiències de vida i la seva visió sobre temes com les noves tecnologies, la religió, la vida amorosa o com porten el fet de fer-se grans. Les seves anècdotes i els consells de vida t'emocionaran i et faran riure a parts iguals). https://www.youtube.com/playlist?list=PLcDJ23q-QEAZ-5clrV8833hRajDV8BRSL

31. Tot Inclòs

Tot Inclòs: Danys i conseqüències del turisme a les nostres illes (D'ençà els anys 60 les Balears –especialment Mallorca i Eivissa– quedaren enlluernades amb el turisme. Tot el relacionat amb el turisme era positiu i la indústria turística fou introduïda i rebuda com la locomotora que ens transportava al tren de la modernitat, de la societat de consum i de la vida urbana. De llavors, els canvis han estat tant ràpids i profunds que convé analitzar-los des d'un punt de vista crític que posi en qüestió si el turisme és beneficiós).
https://www.youtube.com/watch?v=C_u0G4ZtsVs

32. 3CAT

BricoHeroes (Amb un humor trencador, en Peyu i Jair Domínguez ensenyen bricolatge amb el seu estil peculiar. És una paròdia dels clàssics programes de bricolatge, en el qual es ridiculitza la pretesa perfecció que sempre han mostrat programes com "Bricomanía" o "Decogarden").
https://www.youtube.com/playlist?list=PLHF437Sz2MHoR-3YNtdCX7opSo93wqlGq

33. 3CAT

El mirall andorrà: Sense ficció (A Andorra l'avortament encara està prohibit, en tots els supòsits. Ni tan sols en cas de violació, de malformació del fetus o de risc per a la salut de la mare. El país dels Pirineus és, amb Malta, l'últim reducte europeu).
https://www.youtube.com/watch?v=UgxFiqWJEYQ

34. 3CAT: La plataforma digital de continguts en català

Catalunya Nord, la llengua enyorada (El documental repassa l'evolució lingüística del català en aquesta regió de França fins a la quasi desaparició i recull el testimoni dels darrers parlants del rossellonès). https://www.ccma.cat/3cat/catalunya-nord-la-llengua-enyorada/video/6072385/

35. 3CAT: La plataforma digital de continguts en català

Història de Catalunya (Sèrie d'animació que recorre la història de Catalunya des dels temps de la prehistòria). https://www.ccma.cat/3cat/historia-de-catalunya/

36. 3CAT: La plataforma digital de continguts en català

Trenquin Tòpics (Queco Novell mira d'esbrinar què hi ha de cert en els tòpics que s'atribueixen als catalans). https://www.ccma.cat/3cat/trenquin-topics/

IV – LLIBRES DE TEXT

37. Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Guia per a la conducció de grups de conversa - Projecte Xerrem (195 pàgines). https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/GUIA_XERREM-versi%C3%B3-redu%C3%AFda.pdf

38. Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Junts: Comencem a parlar català (Nivell 1 - 101 pàgines). https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/MANUAL-JUNTS_WEB.pdf

39. Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Junts avançat: Comencem a parlar català (Nivell 2 - 110 pàgines). https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2018/03/MANUAL-JUNTS-AVAN%C3%87AT_WEB.pdf

40. Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Manual per a grups de conversa: Començar a parlar català (Nivell 3 - 97 pàgines). https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/MANUAL_XERREM_.pdf

41. Generalitat de Catalunya

Curs de Llengua Catalana: Nivell B2 (Material d'estudi i solucionari, 316 pàgines). https://justicia.gencat.cat/web/.content/home/departament/llengua/dossier_nivell_b.pdf

42. Generalitat de Catalunya

Curs de Llengua Catalana: Nivell C (Material d'estudi i solucionari, 316 pàgines). https://justicia.gencat.cat/web/.content/home/departament/llengua/nivell_c_solucionari.pdf

V – LLIBRES PER A L'APRENENTATGE A UNIVERSITATS

43. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

El català actual (3 llibres, 92 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/76368

44. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Història de la llengua catalana (7 llibres, 368 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/48981?locale=es

45. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Llengua catalana: Estructura i ús (5 llibres, 214 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/47823

46. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Llenguatges d'especialitat i terminologia (4 llibres, 212 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/142227

47. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Normativa de la llengua catalana (4 llibres, 212 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/56525

48. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Teoria i pràctica de la traducció (7 llibres, 298 pàgines).

https://openaccess.uoc.edu/handle/10609/56544

VI – MANUALS D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC

49. Ajuntament de Maó

Maó en català (Curs bàsic de català).

https://www.ajmao.org/WebEditor/Pagines/file/Med_Intercultural/Quadern%20Mao%20en%20Catala.pdf

50. Consell de Mallorca

Diccionari visual (Breu diccionari que serveix com a primer contacte amb la llengua catalana, mitjançant imatges que representen el vocabulari més quotidià).

https://web.conselldemallorca.cat/documents/774813/882726/DICCIONARI_VISUAL.pdf/3c5152fd-25b8-7c05-6c12-b58c142e4f0d?t=1551175406509

51.Consell de Mallorca

Taula parada (Vocabulari català-castellà dels plats més usuals).

https://llenguamallorca.cat/sites/default/files/documents/Taula%20parada.pdf

52.Generalitat de Catalunya

ORALPHA 1: Mètode d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre d'activitats, 2018, 344 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/projecte-oralpha

53.Generalitat de Catalunya

ORALPHA 2: Mètode avançat d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre de l'alumnat, 2021, 252 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/materials-post-alfa

54.Generalitat de Catalunya

Mapes per a l'estudi de la llengua catalana (62 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/aprendre/arxius/com_6_mapes.pdf

55.Generalitat de Catalunya

Viure a Catalunya: Vocabulari en imatges (98 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/viure_a_catalunya/vocabulari_en_imatges/arxius/Vocabulari_imatges.pdf

56.Institut d'Estudis Baleàrics

Viure a les Illes Balears (Vocabulari en imatges).

https://www.caib.es/webgoib/documents/d/guest/diccionari-ieb-digital-interactiu

57.Plataforma per la Llengua

El català també és meu: Guia per a nous i futurs parlants de català (73 pàgines).

https://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/1880/guia_nousparlants_web_DEF.pdf

58.Plataforma per la Llengua

Què és això del català: Guia lingüística universitària (49 pàgines).

https://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/1162/guia_universitats.pdf

59.Plataforma per la Llengua

"Què faig si...?" Suggeriments per afrontar situacions quotidianes pel que fa a l'ús del català (27 pàgines). https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/guia-que-faig-si-interior-ok-definitiva_1447778365.pdf

VII – MANUALS D'ESCRIPTURA ESTANDARDITZADA

60.Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)

Expressió escrita (64 pàgines). https://labs.ioc.cat/dages/nsl/C2_NSLl/pdfs/teoriagramatical_expressi%C3%B3escrita.pdf

61.Generalitat de Catalunya

Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català (124 pàgines). https://llengua.gencat.cat/permalink/2b871910-5384-11e4-8f3f-000c29cdf219

62.Generalitat de Catalunya

Documentació jurídica i administrativa (130 pàgines). https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/pdf/document.pdf

63.Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Guia pràctica per a l'escriptura d'un assaig literari (24 pàgines). https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/148069/1/GuiaPracticaPeralEscripturadUunAssaigLiterari.pdf

64.Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Redacció de textos cientificotècnics (38 pàgines). https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/140428/3/Redacci%C3%B3%20de%20textos%20cientificot%C3%A8cnics.pdf

65.Diputació de Barcelona

Tècniques d'expressió escrita (69 pàgines). https://repositori-dsf.diba.cat/public_resources/altres/manuals_pdf/tecniques_expressio_escrita.pdf

VIII – MODELS D'EXAMEN

66.Generalitat de Catalunya

Certificat de nivell bàsic de català (A2).

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/certificats_de_catala/certificats_estructura_i_descripcio_proves/certificat_de_nivell_basic_de_catala_a_basic/

67.Generalitat de Catalunya

Certificat de nivell elemental de català (B1).

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/certificats_de_catala/certificats_estructura_i_descripcio_proves/certificat_de_nivell_elemental_de_catala_a_elemental/

68.Generalitat de Catalunya

Certificat de nivell intermedi de català (B2).

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/certificats_de_catala/certificats_estructura_i_descripcio_proves/certificat_de_nivell_intermedi_de_catala_b/

69.Govern d'Andorra

Nivell A1: Diploma d'usuari bàsic. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

70.Govern d'Andorra

Nivell A2: Diploma d'usuari bàsic. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

71.Govern d'Andorra

Nivell B1: Diploma d'usuari independent. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

72.Govern d'Andorra

Nivell B2: Diploma d'usuari independent. https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

73.Govern de les Illes Balears

Proves de convocatòries anteriors de nivell A2.

https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2700908&coduo=1&lang=ca

74.Govern de les Illes Balears

Proves de convocatòries anteriors de nivell B1.

https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2701806&coduo=1&lang=ca

75.Govern de les Illes Balears

Proves de convocatòries anteriors de nivell B2.

https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2702018&coduo=1&lang=ca

76.Institut Ramon Llull

Nivell bàsic (A2). https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/certificats_basic.cfm

77.Institut Ramon Llull

Nivell elemental (B1).

https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/certificats_elemental.cfm

78.Institut Ramon Llull

Nivell intermedi (B2).

https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/certificats_intermedi.cfm

IX – (RE)CURSOS D'AUTOAPRENENTATGE

79.Escola Balear d'Administració Pública (EBAP)

Material didàctic de llenguatge administratiu (Premi al millor material didàctic en la formació per a l'ocupació de les administracions públiques [INAP 2012]).

https://ebapenobert.caib.es/course/view.php?id=35

80.Generalitat de Catalunya

Dictats en línia. https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/aprendre_catala/recursos-per-al-professorat/dictats-en-linia/

81.Generalitat de Catalunya

Itineraris d'aprenentatge nivell intermedi (Material d'autoaprenentatge que va adreçat a l'alumnat que vol adquirir els coneixements lingüístics corresponents al nivell B2). https://aplicacions.llengua.gencat.cat/itineraris-aprenentatge/intermedi/index.htm

82.Generalitat de Catalunya

Itineraris d'aprenentatge, nivell suficiència (Material d'autoaprenentatge que va adreçat a l'alumnat que vol adquirir els coneixements lingüístics corresponents al nivell C1). https://aplicacions.llengua.gencat.cat/itineraris-aprenentatge/suficiencia/index.htm

83.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Alimentació ("Fes que els teus aliments siguin la teva medicina i que la teva medicina sigui la teva alimentació" -Hipòcrates). https://miniops.ioc.cat/12/index.html

84.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Ciència i pseudociència (Mai no t'has plantejat si algunes decisions que prens al llarg de la vida, basades en conviccions personals, són fiables i coherents amb la ciència?). https://miniops.ioc.cat/9/index.html

85.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Pensar el totalitarisme (En aquest curs recorrerem una etapa brutal i sinistra, però tanmateix humana, de la història del segle XX, la dels totalitarismes). https://miniops.ioc.cat/13/index.html

86.Institut Obert de Catalunya (IOC)

Triar llibres per a infants i joves (La literatura infantil traspassa les barreres de l'edat; criatures i adults ens sentim sovint atrets per les seves històries, per les il·lustracions que els donen vida i pel tractament de temes universals que hi fan els autors. Però, davant la diversitat de publicacions, cap on ens decantem un cop som a la llibreria?). https://miniops.ioc.cat/10/index.html

87.Institut Ramon Llull

4cats (Sèrie didàctica de ficció que consta de vint capítols en què es presenten diverses situacions quotidianes. Cada vídeo va acompanyat de la transcripció, alguns apunts gramaticals i un glossari). http://4cats.llull.cat/4cats/index.cfm

88.Llengua Mallorca

Mallorcat (Plataforma d'autoaprenentatge de llengua catalana de nivell inicial. Amb aquest material podreu aprendre vocabulari a partir d'imatges, podreu veure com s'escriuen les paraules i també sentir com es pronuncien).
https://mallorcat.llenguamallorca.cat/

89.Universitat de les Illes Balears (UIB)

Curs d'Autoaprenentatge: Una anàlisi Transversal en un Món Desigual (L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, en col•laboració amb la Direcció General de Cooperació, continuam el Curs d'Autoaprenentatge Una Anàlisi Transversal en un Món Desigual. Una formació en línia i gratuïta que pretén revisar críticament conceptes i línies de pensament sobre la cooperació al desenvolupament en l'Agenda 2030).
https://cooperacio.uib.cat/Transparencia/Arxiu-noticies/Curs-dAutoaprenentatge.cid660305?utm_source=Web&utm_medium=Cubo&utm_campaign=Curs+Mon+Desigual

X – TEMES RELACIONATS A L'"AGENDA 2030" DE L'ONU

Tema 1: Desenvolupament Sostenible

90.Generalitat de Catalunya

El futur que volem: Declaració de la Conferència de Nacions Unides sobre desenvolupament sostenible (58 pàgines).
https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/text_di_19_web.pdf

91.Generalitat de Catalunya

Transformar el nostre món: L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible (32 pàgines).

https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/Coleccio_Documents/DOCUMENTS_21_Resolucio_NNUU_AGENDA_2030.pdf

Tema 2: Drets Humans

92.Generalitat de Catalunya

Els drets humans i l'Agenda 2030: Lliçons apreses i pròxims passos (32 pàgines).

https://www.humanrights.dk/files/media/migrated/els_drets_humans_i_lagenda_2030_-_llicons_apreses_i_proxims_passos.pdf

93.Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC)

Impactes del canvi climàtic en els drets humans (68 pàgines).

https://www.idhc.org/arxius/recerca/Impactes-canvi-climatic-DH.pdf

Tema 3: Reducció de les Desigualtats

94.Generalitat de Catalunya

Carta europea de les llengües regionals o minoritàries: Inclou el text de la Carta i la ratificació del Govern espanyol (1992, 47 pàgines).

https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxius/cartaeur2.pdf

Tema 4: Igualtat de Gènere

95.Diari ARA

Les invisibles: La vida de 18 dones amb una aportació cabdal al progrés de catalunya i un reconeixement no sempre a l altura (39 pàgines).

https://diari.ara.cat/hubfs/Dossiers/Les%20invisibles/Dossier:%20Les%20Invisibles.pdf?t=1508425149455

96.Institut Català de les Dones (ICD)

Elles: 65 dones oblidades de la història (146 pàgines).

https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/cdoc_publicacions_Elles.pdf

Tema 5: Educació de Qualitat

97.Plataforma per la Llengua

La immersió lingüística a Catalunya (24 pàgines). https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/immersio-cat_1515575846.pdf

Tema 6: Dret i Justícia

98.Generalitat de Catalunya

Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006, 79 pàgines).

https://www.cge.cat/admin/uploads/docs/20130610130653-1.pdf

99.Govern d'Andorra

Constitució del Principat D'Andorra (1993, 55 pàgines).

https://www.consellgeneral.ad/fitxers/documents/constitucio/const-cat

100. Govern de les Illes Balears

Estatut d'autonomia de les Illes Balears (2007, 154 pàgines).

https://www.caib.es/sites/institutestudisautonomics/f/95065

EXEMPLE DE SESSIÓ PLANIFICADA QUE S'HA POSAT EN PRÁCTICA AL VXL BRASIL

VOLUNTARIAT

BRASIL PER LA LLENGUA

(VxL Brasil)

Quan sempre parlem i escoltem junts, el català és llengua nostra.

Aprenent/a No. 01 (Sessió 38)

Etapa 1 (11 hores)

- Sessió 00 (01-03-2024)
- Sessió 01 (08-03-2024)
- Sessió 02 (15-03-2024)
- Sessió 03 (22-03-2024)
- Sessió 04 (29-03-2024)
- Sessió 05 (05-04-2024)
- Sessió 06 (12-04-2024)
- Sessió 07 (19-04-2024)
- Sessió 08 (26-04-2024)
- Sessió 09 (03-05-2024)
- Sessió 10 (10-05-2024)

Etapa 2 (12 hores)

- Sessions 11-12 (17-05-2024)
- Sessions 13-14 (24-05-2024)
- Sessions 15-16 (31-05-2024)
- Sessions 17-18 (07-06-2024)
- Sessions 19-20 (14-06-2024)
- Sessions 21-22 (21-06-2024)
- Sessions 23-24 (28-06-2024)
- Sessions 25-26 (05-07-2024)

Etapa 3 (12 hores)

Sessions 27-28 (12-07-2024)
Sessions 29-30 (19-07-2024)
Sessions 31-32 (26-07-2024)
Sessions 33-34 (02-08-2024)
Sessions 35-36 (09-08-2024)
Sessions 37-38 (16-08-2024)

Eines pràctiques per a consulta en directe

DICCIONARIS

Diccionari essencial de la llengua catalana (DEIEC)

Conjugador de verbs. https://www.softcatala.org/conjugador-de-verbs/

Softcatalà

Conjugador de verbs. https://www.softcatala.org/conjugador-de-verbs/

Conjugador català

https://www.diccionari.cat/conjugador_catala/ensenyar

Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2)

https://dlc.iec.cat/Results?DecEntradaText=ensenyar&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False

Diccionari.cat

https://www.diccionari.cat/GDLC/ensenyar

Diccionari català-valencià-balear (DCVB)

https://dcvb.iec.cat/

Diccionari normatiu valencià

https://www.avl.gva.es/lexicval/

TRADUCTORS AUTOMÀTICS

Google Tradutor

https://translate.google.com.br/?sl=pt&tl=ca&text=Ensinar&op=translate

Traductor Softcatalà

https://www.softcatala.org/traductor/

CORRECTOR ORTOGRÀFIC

Corrector ortogràfic i gramatical

https://www.softcatala.org/corrector/

Activitats suggerides d'autoaprenentatge

SESSIONS 37-38

Escolta

(Diaris i informatius)

VilaWeb Àudio: Notícies amb veu

Els EUA prometen una ajuda de més de 1.400 milions d'euros en l'obertura de la Cimera per la Pau d'Ucraïna (3 minuts i 45 segons)

https://www.vilaweb.cat/noticies/eua-ajuda-1400-milions-cimera-pau-ucraina/

VilaWeb Vídeo: La pissarreta d'en Partal

Una mirada geopolítica a Galícia

Avui que s'hi fan eleccions, us proposem una anàlisi dels factors geopolítics que condicionen la vida i la política de Galícia

https://www.vilaweb.cat/noticies/una-mirada-geopolitica-a-galicia/

Lectura i/o escriptura

(Titulars i sumaris informatius)

1 - VilaWeb (Catalunya Nord)

Injecció de 650.000 euros a la Bressola per a promoure la cultura catalana a Catalunya Nord

L'ajut serà per a finançar les despeses del personal docent dels centres

2 - Diari d'Andorra

La policia detecta setanta infraccions en la campanya dirigida a motocicletes

La majoria dels delictes que han detectat han estat per excés de velocitat

3 - Diari de Girona

Socorristes gironins es mobilitzen per exigir una normativa que reguli el sector i la seguretat a les platges

La plataforma sindical SOS Socorristes protesta davant de la Generalitat per demanar una normativa

4 - Segre (Lleida)

Augmenten els casos de covid als CAP de Lleida i se situen al nivell del mes de gener

Se'n diagnostiquen 173 l'última setmana a Lleida

5 - Diari ARA (Barcelona)

El 40% dels jubilats catalans viuen amb menys de 1.000 euros

Un estudi de CCOO remarca que hi ha un 16,5% de gent gran en risc de pobresa o exclusió social

6 - Diari Més (Tarragona)

«La peor noche de mi vida»: los comentarios sobre un hostal de la Part Baixa de Tarragona

Varios usuarios se han quejado de que el Barri del Port es «un lugar inseguro» en el que hay «gente peligrosa»

7 - València Diari

Igualtat eleva a 14 les víctimes de violència masclista enguany en confirmar els casos de Benaguasil i Barcelona

Igualtat eleva a 14 les víctimes de violència masclista enguany en confirmar els casos de Benaguasil i Barcelona

Les víctimes, de 55 i 51 anys respectivament, foren assassinades per les seues parelles.

Des de 2003, s'han registrat 1.258 dones assassinades.

8 - Diari de Balears

La xarxa TIB incorpora 10 busos nous per millorar el servei, amb més places i reforços a les línies principals

El transport públic interurbà de Mallorca ha incorporat 10 nous autobusos

Temari 1 (textos descriptius)

Temes Generals d'Acolliment Lingüístic

Ajuntament de Maó

Maó en català (Curs bàsic de català, 2010, 74 pàgines)

https://www.ajmao.org/WebEditor/Pagines/file/Med_Intercultural/Quadern%20Mao%20en%20Catala.pdf

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Junts: Comencem a parlar català (Nivell 1 - 101 pàgines)

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/MANUAL-JUNTS_WEB.pdf

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Junts avançat: Comencem a parlar català (Nivell 2 - 110 pàgines)

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2018/03/MANUAL-JUNTS-AVAN%C3%87AT_WEB.pdf

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

Manual per a grups de conversa: Començar a parlar català (Nivell 3 - 97 pàgines)

https://www.cal.cat/wp-content/uploads/2015/07/MANUAL_XERREM_.pdf

Govern d'Andorra

Nivell A1: Diploma d'usuari bàsic

https://www.educacio.ad/examens-oficials/examens-oficials-de-llengua-catalana-nivells-a1-a2-b1-b2-c1-i-c2

Temari 2 (textos directius)

Lectura de Llibres del Professor

Generalitat de Catalunya

ORALPHA 1: Mètode d'alfabetització i comunicació oral en català (Guia didàctica, 2018, 436 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/projecte-oralpha

Generalitat de Catalunya

ORALPHA 1: Mètode d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre d'activitats, 2018, 344 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/projecte-oralpha

Generalitat de Catalunya

ORALPHA 2: Mètode avançat d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre del professorat, 2021, 286 pàgines) https://www.comissiodeformacio.org/materials-post-alfa

Generalitat de Catalunya

ORALPHA 2: Mètode avançat d'alfabetització i comunicació oral en català (Llibre de l'alumnat, 2021, 252 pàgines)

https://www.comissiodeformacio.org/materials-post-alfa

Temari 3 (textos argumentatius)

Lectura de Llibres Tècnics/Científics sobre l'Agenda 2030

Llibre 1

Generalitat de Catalunya

Transformar el nostre món: L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible

https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/Coleccio_Documents/DOCUMENTS_21_Resolucio_NNUU_AGENDA_2030.pdf

Llibre 2

Generalitat de Catalunya

Els drets humans i l'Agenda 2030: Lliçons apreses i pròxims passos

https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/Coleccio_Documents/DOCUMENTS_22_Drets_humans_Agenda_2030.pdf

COM ES FA EL "VOLUNTARIAT BRASIL PER LA LLENGUA" (VXL BRASIL)?

Lectura (en veu alta)	Escriptura (en directe)	Escolta	Parla
• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Textos expressius[19] • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius	• Textos expressius • Textos descriptius • Textos narratius • Textos directius • Textos argumentatius • Titulars i sumaris informatius	• Llibres de text (A2-B2) • Models d'examen (A2-B2) • Diaris i notícies amb veu	6 preguntes **1.** Què? **2.** Qui? **3.** Com? **4.** Quan? **5.** Per què? **6.** On?

Tipus de text[20]

"**1. Som irrepetibles i parlem de nosaltres mateixos**

Ens donem a conèixer i expliquem com som, què fem i quan ho fem, què ens agrada, què preferim, quines sensacions i quins estats d'ànim tenim, etc." (Esteban, 2015, p. 7).

"**2. Som observadors i parlem del món que ens envolta**

Descrivim com són o com eren les persones, els llocs, els ambients naturals i socials i les coses del nostre entorn. Les situem en l'espai, les comptem, establim comparacions entre unes i altres, etc." (Esteban, 2015, p. 24).

"**3. Tenim vivències i recordem històries, fets, anècdotes...**

Relatem fets reals o imaginaris esdevinguts en un temps determinat, tot situant els oients al començament de la història, remarcant l'interès dels fets, creant expectació i explicant-ne el desenllaç" (Esteban, 2015, p. 54).

"**4. Som gent experta i sabem fer moltes coses**

Aconsellem, instruïm, exhortem o avisem per animar els altres a pensar, dir o fer allò que els expliquem. Ho fem amb ordre, precisió i claredat, assenyalant-ne els avantatges i preveient-ne els inconvenients" (Esteban, 2015, p. 76).

"**5. Som gent intel•ligent i tenim opinions pròpies**

Reflexionem sobre la realitat que ens envolta, compartim o contrastem opinions, donem arguments i fem distincions per convèncer" (Esteban, 2015, p. 96).

---

[19] Aquesta tipologia textual (patrons discursius "expressiu", "descriptiu", "narratiu", "directiu", i "argumentatiu") prové dels següents articles científics:

a) Esteban, J. (2007a). Parlar una llengua d'ús social ... (1). Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística, 38, 47-55.
b) Esteban, J. (2007b). Parlar una llengua d'ús social ... (2): Pràctiques de conversa a l'aula. Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística, 39, 39-50.

[20] Les definicions d'aquesta secció provenen del llibre:

- Esteban, J. (2015). *Llesques de conversa: Comprèn, practica i aprèn*. Jordi Esteban Calm.

Permanència suggerida al VXL Brasil segons el nivell de l'aprenent/a		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure***	***No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure***
+/- 30 hores	+/- 20 hores	+/- 10 hores

Tipus de referències suggerides per a un "voluntariat instrumental"		
No entenc què es diu/escriu i no sé com dir/escriure	***Entenc el que es diu/escriu, però no sé com dir/escriure***	***Entenc el que es diu/escriu i sé parlar/escriure***
• Manuals d'Acolliment Lingüístic • Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari	• Models d'Examen • Llibres de Text • Textos Periodístics • Articles Acadèmic-Científics • Llibres Tècnics/Científics sobre... • Cursos de Nivell Universitari • Llibres del Professor • Textos Legals i Disposicions Normatives • Manuals d'Escriptura Estandarditzada

Confesso que em molesta una parèmia catalana: "*Cada terra fa sa guerra*".

Per contrarestar tot un discurs derivat d'això que no m'agrada ni gens ni mica, publico ara mateix l'opuscle *Voluntariat lingüístic extraterritorial: Obrint pas al català com a llengua internacional*, que consisteix en la presentació de dues propostes d'aportació lingüística.

Totes plegades, es tracta de models de pla d'acció individual dins l'àmbit d'un programa de voluntariat lingüístic ja establert, que es poden fer servir si això té el potencial de multiplicar en lloc de sumar (és a dir, facilita encara més les converses de parelles lingüístiques en català).

A partir de l'eslògan "*Quan sempre parlem i escoltem junts, el català és llengua nostra*", aquest ciutadà brasiler de tota la vida ha dissenyat dues iniciatives de voluntariat extraterritorial (xerrades entre un/a voluntari/voluntària i un/a aprenent/a que no viuen al país català que gestiona el programa en qüestió):

- Proposta d'abast nacional: "Voluntariat Brasil per la Llengua" (VxL Brasil); i
- Proposta d'abast internacional: "Voluntariat Món per la Llengua" (VxL Món).

Cada proposta s'organitza a partir de 10 preguntes i respostes pràctiques. I també hi ha una llista de referències amb 100 ítems (distribuïts en 10 categories), que redueixen pràcticament al 0% la possibilitat que no surtin prou temes durant una trobada.

Crec que puc contribuir massa com una mena de "*referència en recerca i trobada de referències*" i, al cap i a la fi, aquestes dues iniciatives consisteixen en pretextos contextualitzats per fer la gent estirar la llengua amb alguna organització prèvia.

En un programa de voluntariat lingüístic ja establert, cal aprofitar al màxim cada hora junts com a parella lingüística i evitar la sensació de pèrdua de temps a banda i banda.

En definitiva, pel que fa al català com a llengua d'interès internacional, la paremiologia catalana ens ensenya: "*Cerca pau i fuig de guerra perquè talla més que serra*".

ISBN: 978-65-983952-0-9